

Kiszelovics és Társa Településtervező Kft.

5000 Szolnok, Szántó körút 52. I. lh. II/5.

Sz.: 5 / 2016.

SZÁSZBEREK

KÖZSÉG

TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZE

KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

(2/2005 (I.11.) Kormányrendelet alapján)

Szolnok, 2022. december hó

ALÁÍRÓLAP

Szászberek község településrendezési eszközének Környezeti értékelés munkaréséhez

Vezető településtervező:

Kiszelovics Ildikó

TT-16-0238

településmérnök, városépítési
városgazdasági szakmérnök

Környezetvédelem:

Desics Judit

környezetmérnök,
környezetgazdálkodási, közmű üzemeltetői, ár-
és belvízvédelmi szakmérnök
SZ.K.V.1.1 Hulladékgazdálkodás
SZ.K.V.1.2. Levegőtisztaság – védelem
SZ.K.V. 1.3. Víz- és földtani közeg védelem
SZ.K.V.1.4. Zaj- és rezgésvédelem

K I V O N A T

Készült: a Szászberek Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 2022. december 22-én megtartott soron kívüli ülésének jegyzőkönyvéből.

212/2022.(XII.22.) számú képviselő-testületi határozat

Szászberek község teljes közigazgatási területre készülő Településrendezési Eszközei részeként – különálló munkarészként – készült környezeti értékelés elfogadásáról

Szászberek Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX tv. 13 § (1) bekezdés 1. pontjában biztosított feladatkörében eljárva, valamint az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Kormányrendelet /továbbiakban Rendelet/ 1 § (2) a.) pontjában kapott felhatalmazás és a jogszabályokban meghatározott környezet védelméért felelős szervek véleményei alapján, a Rendelet 7. - 8. §-aiban meghatározottak szerint Szászberek község településrendezési eszközei részeként a környezeti értékelést elfogadja.

E r r ő l :

- 1.) Alapi József polgármester
- 2.) Dr Kelles Mária jegyző
- 3.) Ragály Erika aljegyző
- 4.) Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal
Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály
- 5.) Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
- 6.) Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály
Közegészségügyi Osztály
- 7.) Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
- 8.) Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Állami Főépítész Iroda
- 9.) Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdőfelügyeleti Osztály
- 10.) Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály
- 11.) Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földmérési és Földügyi Osztály
- 12.) Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága Bányászati és Gázipari Főosztály
Szolnoki Bányafelügyeleti Osztály
- 13.) Budapest Főváros Kormányhivatala Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály
Örökségvédelmi Osztály
- 14.) Nemzeti Népegészségügyi Központ Kémia Biztonsági és Kompetens Hatósági Főosztály
- 15.) Bp. Főváros Korm. Hiv. Népegészségügyi Főosztály Közegészségügyi Osztály
- 16.) Kiszélovics és Társa Településtervező Kft.
- 17.) Tekse András főépítész
- 18.) Irattár

- értesülnek -

Alapi József sk.
polgármester

Ragály Erika sk.
aljegyző

A jegyzőkönyvi kivonat hitelül:
Szászberek, 2022. december 22.

Csizmadia Éva
fogalmazó

1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése

Jelen környezeti értékelés Szászberek község településrendezési eszközei készítésének önálló munkarészeként készül. A településrendezési eszköz megalapozását szolgálták a megalapozó vizsgálatok, melynek részeként mind az épített környezet és táji környezet feltérképezésével, mind a környezetvédelemmel, ökológiával, infrastruktúrával mint meglévő állapottal elemzések, leírások készültek és helyszíni bejárásokra került sor. A település fejlesztési elképzeléseit, adottságaira épített jövőképét a településfejlesztési koncepció tartalmazza, mely közép- és hosszútávon, mintegy 15 évre előretekintve meghatározza a fejlesztés fő irányait, és mindazokat a lépéseket, melyek a tudatosan felépített településkép eléréséhez nélkülözhetetlenek. A település fejlesztési elképzeléseinek változásai és a bekövetkezett társadalmi – gazdasági folyamatok változása miatt az Önkormányzat új településfejlesztési koncepciót alkotott, melyet Képviselőtestületi-határozattal jóváhagyott.

Környezeti értékelés folyamata:

- 2/2005 (I.11.) Korm. Rendelet alapján a 3. számú mellékletben meghatározott környezet védelméért felelős közigazgatási szervek véleményének megkérése arról, hogy a hatáskörükbe tartozó környezet- vagy természetvédelmi szakterületet illetően várható-e jelentős környezeti hatás.
- Környezeti értékelés elkészítéséhez szükséges magasabbrendű tervek, tanulmányok, jogszabályok áttekintése
- Környezeti értékelés elkészítése a 2/2005 (I.11.) Korm. Rendelet 4. számú melléklete alapján

A párhuzamosan készülő, a tervbe folyamatosan beépülő környezeti vizsgálat jelentheti a garanciát a döntéshozók számára, hogy a terv megpróbálja minimalizálni, elkerülni a nem kívánt környezeti konfliktusokat.

1.1 Előzmények

Jelen környezeti értékelés Szászberek község településrendezési eszközeinek különálló munkarészeként készül, felhasználva a megalapozó vizsgálatokat, a településrendezési eszközök munkaközi dokumentációit.

A településrendezési tervet a település Önkormányzatának Képviselőtestülete azzal a céllal készítetteti, hogy a törvényi előírásoknak eleget téve a jelenleg hatályos jogszabályi követelményeknek megfelelő településrendezési eszközökkel rendelkezzen.

A településrendezési eszköz készítés első feladataként helyzetfeltáró, megalapozó vizsgálatok során - melyek külön munkarészben kerültek dokumentálásra - a település történelmével, demográfiai elemzésével a fellelhető publikus források felhasználásával a települési adatszolgáltatás jelenkori kiegészítésével került sor.

A természeti és környezeti vizsgálat során feltérképezésre kerültek mindazok a védett és védelemre tervezett területek, amelyek országos és helyi védelme kapcsán a meglévő természeti állapot fenntartható. A természeti állapot és természetvédelem szakszerű

bemutatásához a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet által meghatározott, településrendezési terv kötelező, szakági alátámasztó munkarészei elkészültek.

A településfejlesztési koncepció és annak elhatározásain alapuló településrendezési terv készítésénél figyelembe lett véve az EU fejlesztéspolitikai kereteivel összhangban a térségi versenyképesség alapfeltételeinek megteremtése, ezen belül környezetvédelmi szempontból a minőségi környezetet biztosító infrastruktúra, azaz a csökkenő környezeti terhelést biztosító szennyvíz és hulladékgazdálkodás.

A településrendezési eszközök és környezeti értékelés készítésénél is fő szempont a fenntartható fejlődés irányelvének figyelembe vétele.

1.2 A tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódása

Jelen környezeti értékelés kapcsolódik a településre készülő településrendezési eszközökhöz. Figyelembe veszi a település teljes közigazgatási területére készült vizsgálatot, a település fejlesztési elképzeléseit tartalmazó fejlesztési koncepciót. A készülő településrendezési terv településszerkezeti munkarészenek alátámasztó szakági fejezeteiben a település hosszútávú fejlesztéséhez kapcsolódva meghatározásra kerültek mindazon környezeti megoldások, melyek a fenntartható fejlődést szolgálják. A településrendezési terv részeként készül a környezeti értékelés, mely a jogszabály által előírt államigazgatási szervek előzetesen adott tematikáját, szakmai elvárásait figyelembe veszi.

1.3 A környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a terv illetve program alakulására

- A környezeti értékelés során a fő szempont a környezeti állapot legalább szintentartása, valamint javítása, mely alapján a település fejlesztési elképzelései alapján kerültek kijelölésre a fejlesztések.
- A jó minőségű külterületi mezőgazdasági művelés alatt álló területek megtartása továbbra is javasolt, mely területek a településszerkezeti terv továbbra is mezőgazdasági területbe sorol, ahol elsődleges cél a termőföld megőrzése és hasznosítása.
- A külterületi erdőterületek megtartandók, ezért az Országos Erdőállomány Adattárral összhangban kijelölésre kerültek az erdőterületek a településrendezési eszközökben.
- A helyi munkahelyteremtő beruházások számára olyan területek és funkciók meghatározása javasolt, amelyek jelentős mértékű környezetkárosító hatással nem bírnak.
- A környezeti minőség javítása érdekében a belterületen településközpont rehabilitáció keretében olyan központformáló változások jöhetnek létre, melyek a minőségi környezetjavulást formálják.
- A gazdasági fejlesztés érdekében a korábban kijelölt, de még nem megvalósult gazdasági fejlesztési lehetőségek megtartása.
- A belterület adottságai és a település fejlesztési, rendezési elképzelései alapján a belterületi lakóterületek felülvizsgálata
- Az árterületen lévő mezőgazdasági és erdő területek többszintű területfelhasználásával biztosítani a vízügyi érdekek érvényesülését és ármentes időszakban a terület használatát.

- A térségi területfelhasználási engedélyben szereplő tervezett 132 kV-os távvezeték a lehető legrövidebb szakaszon került kijelölésre természetvédelem biztosítása érdekében.

1.4 A környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés során történő figyelembe vétele, az indokok összefoglalása

A településrendezési terv készítése során a település civil szervezetei, alapítványai, közösségi szervezetei az államigazgatási szervek, a közműszolgáltatók és a lakosság bevonásra került a rendezési terv készítése során.

A vonatkozó magasabb szintű jogszabály biztosítja a terv széleskörű véleményeztetését mind a szakhatóságokkal, mind a lakossággal, illetve a szomszédos települések önkormányzataival is.

A lakossági észrevételezés során a településrendezési terv készítésével kapcsolatos olyan vélemény, mely környezetalakítási szempontból figyelembe vehető lenne ezen munkafázisig nem érkezett. A településfejlesztéssel kapcsolatos lakossági kívánalmak már a településfejlesztési koncepcióba beépítésre kerültek.

A 2/2005 (I.11.) Korm rendelet alapján előzetes tematika készült a környezeti vizsgálatról mely tematikával kapcsolatban a környezet védelméért felelős szervek e tematikát észrevételezhettek, kiegészíthették és speciális elvárásaikat ismertethették. Az előzetes megkeresés során fenti kormányrendelet alapján összeállított tematikát nem kifogásolták és nem egészítették ki a környezet védelméért felelős szervek, így a környezeti vizsgálat az előzetes megkeresésben vázolt tematika alapján készült.

Az elkészült környezeti vizsgálat megküldésre került a környezet védelméért felelős szerveknek, akik véleményezték, majd a vélemények alapján javításra került a környezeti vizsgálat és a kifogással élő környezet védelméért felelős szervnek ismételt véleményezésre megküldésre került.

1.5 A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai, nehézségek, az előrejelzések érvényességi határai, a felmerült bizonytalanságok

A környezeti értékelés készítéséhez felhasználásra került Szászberek község településrendezési tervének eddig elkészült munkaközi anyagai, az elkészült megalapozó vizsgálatok és a jóváhagyott településfejlesztési koncepció.

Az előrejelzések időtartama megegyezik a településrendezési terv időtartamával, mintegy 10-15 évvel.

A felmerült bizonytalansági tényezők a tervezett beruházások megvalósulásával kapcsolatosak. A településrendezési terv által leírt szabályozás nem a konkrét tervezett épületeket szabályozza, hanem meghatározza azokat a paramétereket, amelyek betartásával a területen építeni, fejleszteni lehetséges. A különböző területfelhasználási egységeken belül azonban főleg a gazdasági fejlesztési területeken az ott elhelyezett létesítmény funkciója és környezetterhelése nem ismert, az majdan az adott épület-építmény hatósági engedélyezési eljárásánál válik bizonyossá.

A bizonytalanságot növeli a technológia fejlődése, bizonyos tevékenységek elvégzéséhez szolgáló technológiák az innováció hatása miatt, a fejlesztések pozitív hatásaként kevésbé terhelik kibocsátással a környezetet.

A korábbi fejlesztési elképzeléseket felülvizsgálva a jelenlegi területhasználatnak megfelelő szabályozás megteremtése a cél, mely a jelenlegi és jövőbeni területhasználatot biztosítja.

A környezeti értékelés készítéséhez az Önkormányzat által szolgáltatott adatok, az állapotfelmérések, a statisztikai adatok lettek felhasználva.

2. A terv illetve program és kidolgozásukkor vizsgált változatok rövid ismertetése

2.1 A terv, illetve program céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése, kiemelve a környezeti értékelés készítése szempontjából fontos részeket

A településrendezési terv készítése céljának, a fejlesztés irányainak bemutatását a településfejlesztési koncepció fő fejlesztési elemei tartalmazzák, melyek az alábbiak:

A település jövőképe:

- **Térségi szerepkör szempontjából:**

A település térségi kapcsolatok szempontjából a 32. számú országos főúttal Szolnokhoz kapcsolódik. A település jövőképe szempontjából a térségben megépítendő gyorsforgalmi utak nagy jelentőségűek lesznek, mely által a település közvetett gyorsforgalmi útkapcsolat biztosítottá válik. A térségi kapcsolat a közlekedés, a gazdaság, az oktatás és az egészségügy szempontjából lényeges. Közlekedés szempontjából a településnek közvetlen vasúti kapcsolata van, az Újszász – Jászkisér – Vámosgyörk nem villamosított vasúti szárnyvonal érinti a települést, azonban a ritka járatsűrűség miatt a vasúti közlekedés nem számottevő. Gazdaság szempontjából Szolnok nagyobb munkaerő felvevő vállalkozásai a nem helyben foglalkoztatott munkaerő nagy részét alkalmazzák és a település jövőképe szempontjából Szolnok fejlesztése húzóerőként hat. Foglalkoztatás szempontjából a Jászság nagyobb munkaerő foglalkoztató vállalkozásai saját autóbuzos bejárást biztosítva (Jászapáti, Jászladány, Jászberény, Jászfényszaru) napi ingázással foglalkoztatnak dolgozókat. Oktatás tekintetében az általános iskolája térségi szempontból jelentős, a környező településekről (Jászladány, Újszász, Zagyvarékas) igénybe veszik. Középfokú oktatás terén a szolnoki középfokú oktatási intézmények, és Újszász középiskolája meghatározók. Az egészségügyi középfokú ellátás (szakorvosi ellátás) és a kórházi ellátás Szolnokon, továbbá az orvosi ügyelet járási szinten biztosított, a megyei ellátás pedig Szolnokon vehető igénybe. Közigazgatásilag a Szolnoki Járási intézmények biztosítják a hatósági feladatok egy részét, mely közelmúltban átalakított rendszer tovább fejlődik és a későbbiekben még inkább a járási hivatalok látják el a járás településeinek közigazgatási feladatait.

Besenyszög Városával közös önkormányzati hivatal Szászberek község hivatala, valamint a Besenyszögi Eszterlánc Óvoda tagintézménye működik Szászberken. Fentiek miatt közigazgatásilag Besenyszög városával szoros a kapcsolat.

Térségi szerepkör szempontjából a környező településekkel történő együttműködés szorgalmazása, ezen belül turisztikai együttműködés a környék településeinek (Zagyvarékas, Újszász) turisztikai attrakcióinak kiegészítése, a turisztikai kínálat

színesebbé tétele a cél. Kulturális együttműködés szempontjából a szomszédos településekkel közös rendezvénysorozatok szervezése, többhelyszínes kulturális események szervezése bővítheti a turisztikai kínálatot.

- Gazdaság szempontjából:

A település potenciálisan legnagyobb gazdaságfejlesztési lehetősége és kitörési pontja az ipar, mint önálló ipari üzemek, vagy, mint a nagyobb gyárak beszállítói háttéripara, továbbá a mezőgazdaság és állattenyésztés fejlesztése. A településen a meglévő ipari vállalkozások, a kisebb gazdasági telephelyek, üzemek letelepülő vállalkozások húzóerővel hatnak a gazdaság fejlesztésére.

Gazdasági szempontból meghatározó a KITE Zrt. ipari vállalkozás. A szászbereki ipari park félbemaradt pelletálló üzeme sorsa még rendezetlen. A terület közművesített, ipari célokra alkalmas. A meglévő, működő vállalkozások mellett ipari üzemek, logisztikai vállalkozások létrehozását és mezőgazdasági telepek létesítését, bővítését, korszerűsítését is szorgalmazni kell a helyi adottságokra alapozva.

A település elsődleges feladata a gazdaságfejlesztéssel együtt a munkahelyteremtés. Mely egyrészt a helyben meglévő ipari és mezőgazdasági vállalkozások fejlesztéseivel munkahelyteremtésével, másrészt az újonnan letelepülő vállalkozások munkahely teremtésével biztosíthatók.

- Társadalmi szempontból:

A település célja a lakosságmegtartás, mely elsődlegesen a születések számának növelését, a fiatalok letelepedésének ösztönzését, továbbá a bevándorlást jelenti. Szászberek esetében a legnagyobb vonzóerő, a nyugodt, falusias környezet, a jó közbiztonság, az összetartó közösség, a rendezett településkép, valamint Szolnok közelsége és a település megközelítésének javítása lehet. Továbbá a kedvező népesedési folyamatok elérhetők a helyi munkahelyteremtéssel, a helyben foglalkoztatottak számának növelésével, és helyi lakókörnyezet fejlesztésével, a település letelepedést ösztönző juttatásaival. A helyben maradáshoz a szociális védőháló is erősítheti a családgondozással, továbbá a felnövekvő nemzedék megfelelő oktatási intézményekben történő elhelyezésével. A rendezett, kulturált településkép, megfelelő településközponttal is hozzájárulhat a település fejlesztéséhez, a népességmegtartáshoz. Hozzá tartozik az identitástudat növelése, mely jelenti a helyi hagyományok őrzését és a kulturális hagyományok ápolását.

- Táj, természeti szempontból:

Szászberek legnagyobb természeti értéke a Zagyva természeti környezete. A település igazgatási területét érintő Zagyva folyó természetközeli kirándulások célpontja lehet. A Zagyva folyó töltésén tervezett turisztikai kerékpárútra különböző turisztikai attrakciókat felfűzve lehet komplex térségi turisztikai kínálatot nyújtani. A külterület védett növény és állatvilága megőrzését hosszútávon biztosítani kell. Lehetőség szerint meg kell ismertetni a védett állat és növényfajokat és a természetközeli turizmust is támogatni kell. Fel kell készülni a klímaváltozás hatásainak megakadályozására, ennek érdekében vissza kell szorítani a gépjármű használatot, és a fűtés környezetkímélő módjait kell választani, az alternatív fűtési módot minden közintézményre ki kell terjeszteni, valamint a lakóterületeket is be kell vonni. A napelemes energiahasználatot preferálni kell mind az intézményeknél, mind a magántulajdonú épületeknél.

- Épített környezeti szempontból:

A település helyi művi értékének védelem alá helyezésével és pályázatok révén a közintézmények és lakóingatlanok értékőrző felújítása. A települési arculat megőrzése, a településközpont rehabilitációja, megújítása. A település központi részén jelentős pályázati forrás bevonásával megvalósult egy rendezvényház és hozzá tartozóan egy szabadtéri rendezvények tartására alkalmas park is kialakításra került. A településközpontban a közterületek zöldfelületi rehabilitációja hozzájárul a környezet minőségi fejlesztéséhez. A település jelentős zöldfelületeit egységes kertészeti tervek alapján kell felújítani és fenntartani így biztosítva a települési zöldfolyosó kialakítását.

Szászberek jövőképe az elkövetkezendő 20 évben:

- A településen a népesség száma növekszik, rendezett településképével, nyugodt lakókörnyezetével vonzóvá válik a betelepülőknek
- A lakosság korösszetétele javul, a felnövekvő generáció jelentős számot képvisel
- Magas színvonalú lakókörnyezet alakul ki a kulturális, táji értékek fenntartható hasznosításával.
- A településközpont rehabilitációja megtörténik, a zöldfelületek revitalizációja megvalósul.
- Megvalósult a Kohner park, melynek fenntartása folyamatos és zöldfelületi rendezése is megvalósul
- A település központi részén többfunkciós rendezvényház működik állandó kiállítással, konyhával és rendezvényteremmel
- Megépül az M4 gyorsforgalmi út, melynek révén a gazdasági fejlődés elindul
- A településen megvalósul a belvíz elvezetés
- Alsó – Szászberken kiépül az ivóvíz hálózat
- Új ipari üzemek jönnek létre
- Az ipari park területén ipari vállalkozások működnek
- Befejeződik a pellettáló üzem építése
- A külterületi állattartó telepek fejlődnek, újabb telepek alakulnak ki
- Idegenforgalmi fejlesztés valósul meg
- A vadászház területén turisztikai, rekreációs fejlesztés valósul meg
- Az óvoda épületének energetikai korszerűsítése, teljes felújítása megvalósul
- Az orvosi rendelő akadálymentesítése és felújítása befejeződik
- A piactér fedése megvalósul
- Az intézmények közelében újabb parkolóhelyek alakulnak ki
- Járdák és kerékpárutak épülnek
- A Zagyva töltésén a turisztikai kerékpárút megvalósul
- Kültéri fitness pálya épül
- Átadják a műfüves pályát és az iskolai tornacsarnokot
- Az oktatás színvonala növekszik, a településen különböző képzési formák valósulnak meg, biztosítottá válik az egy életen át tartó tanulás programja.
- A megújuló energiaforrások felhasználása növekszik
- A volt, rekultivált hulladéklerakó területén egyrészt megújuló energiahasznosítási terület, valamint kamion parkoló valósul meg.
- A település önfenntartási törekvései megvalósulnak, az energiahordozók kiváltása megtörténik, az élelmiszer helyben történő megtermelése és feldolgozása biztosított.
- Új ipari létesítmények jönnek létre, melyek környezetbarát technológiákat alkalmaznak.

- A külterületi állattartó telepek működnek, telephelyen belül minőségi fejlesztést végeznek
- A volt akkumulátorgyár területének revitalizációja megvalósul
- A rekultivált hulladéklerakó helyén megújuló energiahasznosítási terület működik távlatban a monitoring szakasz lezárása után
- A közbiztonság továbbra is megfelelő
- Az idősök számára jelzőrendszeres segélyhívás működik
- Kerékpáros közlekedés fejlesztése új kerékpárutak létesítésével megvalósul

2.2 A terv, illetve program összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal

A településrendezési terv és az azt megalapozó településfejlesztési koncepció készítése során figyelembe lettek véve mindazon hatályos magasabbrendű tervek, koncepciók, melyek a településrendezés szempontjából kötelezően figyelembe veendőek.

A módosított Országos Területrendezési Terv a település közigazgatási területét érintő előírásai, a térségi területfelhasználási kategóriák, valamint országos övezetek figyelembe lettek véve, azok vonatkozó szigorító előírásai a helyi építési szabályzatba beépítésre kerültek. Fenti magasabbrendű tervhez való igazodás, a településszerkezeti terv 5. mellékleteként dokumentálva lett.

A jóváhagyott Jász - Nagykun- Szolnok Megyei Területrendezési Terv Szászberek közigazgatási területét érintő térségi területfelhasználási kategóriái figyelembe lettek véve, valamint külön munkarészben számszaki igazolással dokumentálva a településrendezési terv készítése során az ahhoz való igazodás. Az MTrT által meghatározott fejlesztések, mind területfelhasználás, mind infrastruktúra területén a tervben ábrázolásra kerültek.

Szászberek községre vonatkozóan az alábbi tervek, koncepciók lettek figyelembe véve a környezeti értékelés során.

- országos szinten: Országos Területfejlesztési Koncepció, Országos Területrendezési Terv, Új Magyarország Fejlesztési Terv, Új Magyarország Vidékfejlesztési Stratégiai Terv, Nemzeti Környezetvédelmi Program, Nemzeti természetvédelmi Alapterv, Vásárhelyi terv továbbfejlesztése, Nemzeti Agrár Környezetvédelmi Program, Országos Hulladékgazdálkodási Terv (110/2002.(XII.10.) OGY határozat, Magyarország Területrendezési Terve
- regionális és megyei szinten: Megyei Területrendezési Terv, Megyei Közlekedésfejlesztési Koncepció, Megyei Turisztikai, Hulladékgazdálkodási Koncepció, Észak-Alföldi Régió Területi Hulladékgazdálkodási Terve (15/2003.(XI.7.) KvVM rendelet, Közép – Tisza – Vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség Környezetállapot értékelés
- kistérségi és települési szinten: Szolnoki kistérség agrárstruktúra- és vidékfejlesztési, környezetvédelmi programjai, települési hulladékgazdálkodási terv

Magasabb szintű tervekben szereplő környezetalakítási elképzelések	Szászberek településrendezési eszközeiben és a környezeti értékelésben szerepeltetése
Természeti elemek, természeti területek, természeti értékek és természeti erőforrások megőrzése	Lehatárolásra és szabályozásra kerültek a Hortobágyi Nemzeti Park illetékességi területén a védett természeti területek (magasabbrendű tervek szerint). Ezen területekre a helyi építési szabályzat, az országos elképzelésekkel összhangban külön szigorító intézkedéseket tartalmaz.
A természet megismerésére irányuló ökoturizmus fejlesztése, a hálózati rendszerek kialakítása	A természet megismerése érdekében, a külterületen területfelhasználási változással nem járó ökoturisztikai fejlesztés tervezett a Zagyva ökoparkhoz kapcsolódva, több település turisztikai kínálatát összekapcsolva
Szelektív hulladékkezelés elősegítése	A jelenleg kijelölt hulladékgyűjtő szigetek révén a belterületen a papír- üveg, műanyag szelektív gyűjtése megoldott. A lakossági igények alapján a hulladékgyűjtő szigetek bővítése, újabb szigetek kijelölése lehetséges. Javasolt az intézményekben az elektronika hulladék (izzó, elem stb) szelektív gyűjtéséről gondoskodni.
Levegő-, por-, zajszennyezés mérséklése	A nagyobb forgalmú utak mellett teljes fasorokkal csökkenthető a környezetterhelés.
Csatornázás és szennyvíztisztítás	A település csatornahálózattal ellátott, melyre a lakosság által történő rákötést a 100%-os érték eléréséig ösztönözni kell.
Értékkörsz	Az egyedi értékek felújítása, értékkörsze kiemelt jelentőségű. Ennek érdekében a település 2017-ben elkészítette és jóváhagyta a településképi arculati kézikönyvet és a településképi rendeletet.
Levegőtisztaság védelem	A levegő tisztaság védelme érdekében a légszennyezések csökkentése, a füst és égéstermék kibocsátás minimalizálása, a kertekben történő növényi hulladék égetés helyett a komposztálás elterjesztése.
Víz minőségvédelme	A Zagyva valamint jelentősebb csatornák területe. Mint vízgazdálkodási terület szabályozott a rendezési tervben, ahol beépítésre szánt terület nem jelölhető ki. A víz minőségvédelme érdekében a belterületen a szennyvízcsatorna hálózat kiépített és annak 100%-os rákötési aránya a cél.
Talajvédelem	Talajvédelem érdekében a már bezárt települési hulladéklerakó rekultivációs terv alapján történő rekultivációja és a monitoring szakasz befejezése. Az egykori akkumulátorgyár területén a talajszennyezés felszámolása, a terület revitalizációja.
Települési környezetminőség javítása	A településközpont megújítása a település központi részén környezetminőségi javulást eredményez, melynek során új funkciót kaptak és megújultak egyes épületek valamint pályázati forrásból további intézmények valósulhatnak meg. A zöldterületek megújulnak, valamint egységes zöldfelületi rendszer jön létre.

A fent említett tervekben, programokban Szászberek községre vonatkozó fejlesztési elképzelésekkel összhangban áll a település fejlesztési elképzelése, valamint a magasabbrendű tervek regionális, térségi fejlesztései megjelennek a település településrendezési tervében.

A település tervezett rendezési folyamatai illeszkednek a kistérségi, illetve a megyei elképzelésekhez, figyelembe veszik az érintett államigazgatási szervek illetve szakhatóságok javaslatait, vonatkozó előírásokat. A tervezett javaslatok során az EU által preferált programokhoz való csatlakozás lehetősége biztosításra került.

2.3 A változatok közötti választás indokai, a választást alátámasztó vizsgálat rövid leírása.

A településrendezési eszközökben a Képviselő – testület kérése alapján a korábban kertvárosiasként besorolt és szabályozott lakótelkek nagy része falusias lakóterületbe került átsorolásra. Kertvárosias lakóterület csak az úgynevezett lakópark kis telekterület méretű kertvárosias jellegű lakóterülete.

Ugyancsak Képviselő – testületi kérésre a településközpont vegyes terület is jelentősen lecsökkent, a tényleges vegyes funkciójú területek kerültek ebbe a területfelhasználásba.

A Zagyva folyó árterületén kétszintű területfelhasználás kerül bevezetésre, mely egyrészt biztosítja ármentes időszakban a terület használatát a művelési ága és tényleges használata szerint, valamint az árvízbiztonsági és vízügyi érdekek is szolgálja.

3. A terv, illetve a program valamint a változatok megvalósítása környezeti hatásainak, következményeinek feltárása

A vizsgálatok elsődleges célja, hogy feltárja a terv céljai közötti összehangoltságot, feltárja az esetleges ellentmondásokat, vizsgálja a célok közötti belső kapcsolatokat. A kapcsolatok feltárásából jól láthatók a célok egymásra hatásának azon kritikus pontjai, amelyek erősíthetik, vagy éppen gyengíthetik egymást a terv érvénybe lépése, alkalmazása során.

3.1 A terv, illetve program céljainak összevetése a terv, illetve program szempontjából releváns nemzetközi, közösségi, országos, vagy helyi szinten kitűzött környezeti- és természetvédelmi célokkal

Magyarországon az első környezetvédelmi törvény 1976-ban született, de hatása a törvény keretjellege miatt korlátozott volt. A környezetvédelem társadalmi üggyé válása hazánkban az 1980-as évek második felére tehető.

Több éves szakmai vita után a Magyar Országgyűlés 1995-ben fogadta el a környezetvédelmének általános szabályairól szóló új törvényt (1995. évi LIII. törvény), mely a már meglévő hazai tervezési rendszerek (területrendezés, területfejlesztés, településrendezés, településfejlesztés, stb.) mellett egy új típusú tervezés alapjainak a megteremtését irányozza elő. A Nemzeti Környezetvédelmi Program kidolgozásának részletes előírásait a törvény rögzíti.

A 2003–2008 közötti időszakra szóló második Nemzeti Környezetvédelmi Program (továbbiakban NKP-II) kidolgozásának alappilléret az NKP-I végrehajtása során felhalmozott tapasztalatok alkotják. Az NKP-I alapvető feladatát teljesítette: kijelölte a magyar környezetpolitika célkitűzéseit és cselekvési irányait, valamint felvázolt egy beavatkozási tervrendszert.

Az NKP-II kidolgozása a legfontosabb hazai és nemzetközi környezetpolitikai alapelvek figyelembevételével történt. Ezen alapelvek három csoportot képeznek:

- A környezetvédelemben mára már hagyományosnak tekintett alapelvek (pl. az elővigyázatosság, a megelőzés, a helyreállítás, a felelősség, az együttműködés, a tájékoztatás, a nyilvánosság és a szennyező fizet elve).
- A fejlett országok környezeti tevékenysége alapján számunkra példaértékűnek

tekinthető további alapelvek (a megosztott felelősség; az átláthatóság biztosítása a tervezés, döntéshozás, finanszírozás, megvalósítás és ellenőrzés során; kiszámíthatóság a szabályozásban és a finanszírozásban; számonkérhetőség, világos célok, mérhető teljesítmények; partnerség, szubszidiaritás, adicionalitás, többszörös hasznú intézkedések).

- A legátfogóbb elvek sorába a fenntartható fejlődés alapelvei tartoznak. Ezek részletes kifejtését a Fenntartható Fejlődés Nemzeti Stratégiája tartalmazza. Az alapelveket az NKP-II végrehajtása során is érvényesíteni kell, ezzel is elősegítve a fenntartható fejlődés irányába történő átmenet társadalmi, gazdasági és környezeti feltételeinek kialakítását.

Elfogadásra került a 27/2015. (VI.17.) OGY határozattal a 4. NEMZETI KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAM 2015-2020.

Alapelvek:

- A környezetvédelmi törvényben szereplő alapelvek, amelyek alapvetően a környezethasználat helyes módjára (elővigyázatosság, megelőzés, helyreállítás), a felelősség vállalására (szennyező fizet), a közérdekből fakadóan az együttműködés és az átláthatóság fontosságára hívják fel a figyelmet (tájékoztatás, nyilvánosság)
- a környezeti problémák, jelenségek, folyamatok összetettségéből eredendően mind nagyobb teret kell kapnia a holisztikus megközelítésnek (összefüggések vizsgálata, hatásfolyamatok feltárása), az integráció elvének, valamint a rövid, közép és hosszútávú szempontok egyidejű figyelembevételének
- mivel a környezeti problémák megelőzése az egész társadalom támogatását igényli, ezért megkerülhetetlen a kidolgozás és a megvalósítás során a partnerség, és a szubszidiaritás elve
- a területiség elvének érvényesítése, a fenntartható térhasználat, a kedvező területi hatások elősegítése és területi szinergia megvalósítása, a környezeti, társadalmi és gazdasági adottságokhoz illeszkedő, területileg differenciált beavatkozások kialakításának elve
- tekintettel arra, hogy az Alaptörvény értelmében „Magyarország elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez”, kiemelt figyelmet kell szentelni az esélyegyenlőség, a társadalmi igazságosság, valamint a nemzedéken belüli és nemzedékek közötti szolidaritás elvének; melyek egyúttal kapcsolódnak a helyi erőforrások fenntartható hasznosításának elvéhez, miszerint törekedni kell a közösségek szükségleteinek helyi szinten, helyi erőforrásokból történő kielégítésére, de egyben a helyi sajátosságok, sokszínűség, készletek védelmére is

A környezeti értékelés készítésének idején folyamatban van az 5. Nemzeti Környezetvédelmi Program kidolgozása.

A 2000. évi hulladékgazdálkodási törvény előírta az Országos Hulladékgazdálkodási Terv (OHT) elkészítését.

Szászberek készülő településrendezési eszközeinek céljaival való összevetés:

Hasnyománnyos alapelvek: *az elővigyázatosság, a megelőzés, a helyreállítás, a felelősség, az együttműködés, a tájékoztatás, a nyilvánosság és a szennyező fizet elve.* Szászberek településrendezési eszközeiben a fejlesztési területek kijelölése során figyelembe vételre került az elővigyázatosság, mely az esetleges haviaria helyzetek elkerülésére a magasabb szintű jogszabályi kötelezettségek betartását biztosítja. Ennek érdekében a Zagyva árterületén olyan

fejlesztések nem lettek kijelölve, melyet egy esetleges árvíz, árvízi helyzet veszélyeztethet. Ennek érdekében az árvízvédelmi töltés és Zagyva folyó medre közötti területek többszintű területfelhasználásba lettek sorolva, így biztosítva ármentes időben a terület művelését mezőgazdasági vagy erdő hasznosítását, ugyanakkor szigorító előírásokkal a beépítés korlátozása is megtörtént. A megelőzés és helyreállítás elve a környezetvédelmi szempontból esetleges káros folyamatok megakadályozását szolgálja, így például a lezárt hulladéklerakó monitoringját biztosítja és a területet egyelőre a teljes rekultiváció monitoring szakasz befejezéséig nem sorolja más területfelhasználásba így biztosítva a természeti állapot visszaállítását. Ugyancsak a helyreállítás elvét követi az egykori akkumulátorgyár külön alövezetbe sorolása, ahol a terület ártalommentesítését követően lehet hasznosítani a területet. A felelősség elve alapján a magasabb szintű jogszabályok, tervezési segédletek a tervezés során figyelembe vételre kerültek. Az együttműködés kapcsán a szomszédos önkormányzatok a településrendezési eszközök készítésének előzetes és véleményezési folyamatába bevonásra kerültek, véleményt nyilváníthatnak. Az együttműködés során Zagyvarékas és Újszász településekkel a Zagyva ökopark projekt révén szorosabb az együttműködés. A tájékoztatás és a nyilvánosság elve alapján az önkormányzat partnerségi rendelte és a vonatkozó magasabb szintű rendeletek alapján történt és történik a partnerek tájékoztatása, vélemény-nyilvánítási lehetősége figyelembe véve a hatályos járványügyi intézkedéseket is. A szennyező fizet elve egy alapvetés, mely a mindenkori végrehajtás során kerül előtérbe.

3.2 Környezetvédelmi célok és szempontok megjelenése illetve figyelembevétele a tervben, illetve programban

A fejlesztési célok jelentős része a helyi komfortfokozat növelése mellett környezetvédelmi célokat is szolgál (pl.: közműfejlesztések). A szabályozás során a hatályban lévő jogszabályok, illetve a környezetvédelmi hatóság által javasolt előírások betartása a cél; továbbá a magasabb szintű tervek, programok, környezetvédelmi javaslatai is figyelembe lettek véve.

Környezeti problémák és okozott környezeti következmények

Probléma	Problémás állapot	Következmény	Megoldás
Természeti, környezeti elemek fenntartható használata	Légszennyező anyagok kibocsátása	Károsodik a talaj, a növényzet, az élővilág. Emberre káros hatások	Az országos mellékutak mentén védőfásítás, a hiányzó faegyedek pótlása.
Természeti, környezeti elemek fenntartható használata	Szennyezett talajok, a volt hulladéklerakó helyén	Talajvíz és talaj szennyezése	Hulladéklerakó rekultiváció és monitoring szakasz lezárása
Természeti, környezeti elemek fenntartható használata	Szennyezett talajok, a volt akkumulátorgyár területén	Talajvíz és talaj szennyezése	A terület ártalommentesítése (kármentesítés) az újrahasznosítás előtt
A meglévő értékek hosszútávú fenntartása, megőrzése	Település- és kulturális, valamint építészeti értékek eltűnése	A település jellemző, egyedi vonásainak eltűnése, a települési környezet átalakulása.	Az elkészült településképi arculati kézikönyv és a településképi rendelet alapján a település épített értékei védelem alá lettek helyezve és a védelemmel kapcsolatos előírások a rendeletben szabályozásra kerültek. Javasolt helyileg, támogatási rendszerrel ösztönözni a településképvédelmet, és lehetőség szerint több értéket védelem alá helyezni.
A helyi közösségek	Csökken a lakosok	A környezet iránti felelősség	Helyi hagyományörző

fennmaradásának, az emberhez méltó élet feltételeinek biztosítása	lokálpatriotizmusa. A mobilitás növekedésével, a városiasodó életmóddal kapcsolatosan csökken a lakosság települési környezete iránti felelősségérzet.	csak a tulajdon határáig terjed. A táj- a település iránti felelősség megszűnik, a kapcsolat gyengül	rendezvényekkel, programokkal a helyi közösségek, lakosok település szeretet, lokálpatriotizmusa növekszik.

A vizsgálatok elsődleges célja, hogy feltárja a terv céljai közötti összehangoltságot, feltárja az esetleges ellentmondásokat, vizsgálja a célok közötti belső kapcsolatokat. A kapcsolatok feltárásából jól láthatók a célok egymásra hatásának azon kritikus pontjai, amelyek erősíthetik, vagy éppen gyengíthetik egymást a terv érvénybe lépése, alkalmazása során.

A terv megvalósulása esetén környezeti hatást kiváltó tényezők, tervi elemek és az általuk hatást kiváltó tényezők, illetve ezek fenntarthatóságra gyakorolt hatása

Területfelhasználási kategóriák, övezetek, építési övezetek, infrastruktúra elemek övezeti típusonként	Hatótényező	Fenntarthatóságra gyakorolt hatás	Hatás jelleg +/-
Kereskedelmi, szolgáltató, gazdasági terület kijelölése a belterületen	Tervezett új funkció, mely a jelenlegi területi állapothoz is megfelelő	Területfoglalás. A jelenlegi hely képest az élőhely nem károsodik	0/0
Természetközeli terület kijelölése a belterületen	A terület jelenlegi művelési ágának, használatának és adottságának, valamint a települési döntésnek megfelelő besorolás	Területfoglalás nincs, az élőhely megőrzés biztosítottá válik	+/+
Falusias lakóterület kijelölése (kertvárosias lakóterület helyett)	A tényleges használatnak megfelelő besorolás	A jelenlegihez képest nincs változás	0/0
Különleges, beépítésre nem szánt terület sportpálya kijelölés	A tényleges használatnak megfelelő besorolás	Biztosítja a település jelentős zöldfelülettel rendelkező területének fennmaradását	+/+
Falusias lakóterület kijelölése (településközpont vegyes terület helyett)	A tényleges használatnak megfelelő besorolás	Biztosítja a lakóterületnek megfelelő használatot	+/+
Különleges vízmű terület kijelölés	Jogszabály változás miatti átsorolás	Nincs területfoglalás	0/0
Falusias lakóterület kijelölés	A tervezett használat szerinti besorolás	Kismértékű területfoglalás és élőhely veszteség	-/0
Különleges rekreációs terület kijelölése	A tervezett használat szerinti besorolás	Kismértékű területfoglalás, a rekreációs jelleg miatt az élőhelyre pozitív hatású	0/+
Különleges, turisztikai terület kijelölése	A tervezett használat szerinti besorolás	A meglévőhöz képest területfoglalás nincs, funkcióbeli változás, így az élőhelyre nincs hatással	0/0
Különleges beépítésre nem	A terület használata és	Nincs területfoglalás	0/0

szánt (lezárt) hulladéklerakó kijelölés	funkciója szerinti besorolás, a monitoring biztosításával		
Általános mezőgazdasági terület	A tényleges használatnak megfelelő besorolás	Az élőhely megőrzése biztosított	+/+
Védelmi erdőterület	Az Országos Erdőállomány Adattár alapján a terület tényleges területhasználat szerinti besorolást kapja.	Területfoglalás nincs, az erdőterület megőrzésre kerül. Az élőhely fenntartás biztosítottá válik	+/+
Vízgazdálkodási/Ártéri általános mezőgazdasági terület kijelölés a külterületen	A terület többszintű besorolást kap a használat szerint. Árterületen lévő mezőgazdasági terület, ahol az időszakos vízzel borítottság is figyelembe veendő.	Területfoglalás nincs, a mezőgazdasági terület megőrzésre kerül, ugyanakkor a vízgazdálkodási érdek is biztosított. Az élőhely fenntartás biztosítottá válik.	+/+
Vízgazdálkodási/Gazdasági célú erdőterület kijelölés a külterületen	A terület többszintű besorolást kap a használat szerint. Árterületen lévő gazdasági célú erdőterület, ahol az erdő gazdasági funkciója mellett az időszakos vízzel borítottság is figyelembe veendő,	Területfoglalás nincs, az erdőterület megőrzésre kerül, ugyanakkor a vízgazdálkodási érdek is biztosított. Az élőhely fenntartás biztosítottá válik.	
Vízgazdálkodási/Védelmi célú erdőterület kijelölés a külterületen	A terület többszintű besorolást kap a használat szerint. Árterületen lévő védelmi célú erdőterület, ahol az erdő védelmi funkciója mellett az időszakos vízzel borítottság is figyelembe veendő,	Területfoglalás nincs, az erdőterület megőrzésre kerül, ugyanakkor a vízgazdálkodási érdek is biztosított. Az élőhely fenntartás biztosítottá válik.	+/+
Gazdasági erdőterület kijelölése	Az Országos Erdőállomány Adattár alapján a terület tényleges területhasználat szerinti besorolást kapja.	Területfoglalás nincs, az erdőterület megőrzésre kerül. Az élőhely fenntartás biztosítottá válik, az erdősültség növekszik.	+/+
Vízgazdálkodási üzemi terület	A tényleges használatnak megfelelő besorolás	Területfoglalás nem változik	0/0
Vízgazdálkodási (töltés) terület	A terület tényleges használatának megfelelő besorolás	Nincs területfoglalás	0/0
Vízgazdálkodási , csatorna terület	A terület tényleges használatának megfelelő besorolás	Nincs területfoglalás	0/0
Vízgazdálkodási, Zagyva, Holt - Zagyva terület	A terület tényleges használatának megfelelő besorolás	Nincs területfoglalás	0/0
Védelmi erdőterület	Az Országos Erdőállomány Adattár alapján a terület tényleges területhasználat szerinti besorolást kapja.	Területfoglalás nincs, az erdőterület megőrzésre kerül. Az élőhely fenntartás biztosítottá válik, az erdősültség növekszik.	+/+
Különleges beépítésre nem	Jogszabály változás	Nincs területfoglalás	0/0

szánt temető terület kijelölés	miatti átsorolás		
Tervezett kerékpárutak	Infrastruktúra fejlesztés	Területfoglalás a kiépített út mellett, az élőhelyre a meglévő nyomvonal miatt nincs hatással	-/0
Tervezett gyorsforgalmi út M32	Infrastruktúra fejlesztés magasabbrendű tervek szerint	Területfoglalás	-/-
Tervezett 132 kV-os távvezeték	Térségi területfelhasználási engedéllyel rendelkező fejlesztés, a napelemparkhoz kapcsolódó fejlesztés	Kismértékű területfoglalás	-/-

Felszíni és felszín alatti vizek

Belterületi vízellátás

Szászberek község vízellátása Szolnok város felől épült ki, a szolnoki Felszíni Vízműtől (Zagyvarékas és Újszász érintésével) 17,0 km hosszúságú távvezetéken érkezik Szászberekre az ivóvíz. A vízellátórendszer üzemeltetője a VCSM Zrt. Szolnok.

Az NA 150 mm-es gerincvezetésekről jórészt NA 80 mm-es ac. leágazó vezetékek biztosítják a lakosság vízellátását.

A belterületi ivóvízvezeték hálózat hossza 11.200 fm (vegyes rendszerű), mely a község belső részében körvezetékes, a település szélein viszont elágazó (ágvezetékes) kialakítással létesült. Szászberek lakossága 1017 fő, a lakosok ivóvízzel 100%-osan ellátottak. A vezetékes vízbekötéssel nem rendelkező ingatlanok ellátására 4 db jelenleg is működő közkifolyó szolgál.

Külterületi vízellátás

A Szászberek külterületén lévő majorok korábban a Zagyvarékas Béké MGTSZ. tulajdonában voltak.

A külterületen található telepek, majorok, tanyák vízellátását egyedileg oldják meg, fűrt kútból.

Szennyvízelhelyezés és tisztítás

A településen 2000. évben készült el a községi szennyvízcsatorna hálózat. A gravitációs rendszerben gyűjtött szennyvizet Újszász és Zagyvarékas szennyvizeivel együtt, közös távvezeték szállítja a Szolnok városi szennyvíztisztító telepre.

A község elválasztott rendszerű csatornahálózattal rendelkezik, amelynek üzemeltetője a Víz- és Csatornaművek Koncessziós ZRt. Szolnok (VCSM Zrt. Szolnok).

A településen keletkező szennyvizet DN 200 KG-PVC csatornákon, gravitációsan vezetik az I. számú átemelőbe. Az átemelő Szászberek központjában, a sportpálya mellett épült meg.

Szászberek község szennyvízcsatorna hálózatának hossza 11 100 fm, a házi bekötővezetékek hossza 4.640 fm. A gyűjtőcsatornák 200 mm, a házi bekötések 160 mm átmérőjű KG-PVC csövekből épültek ki.

Külterületi szennyvízelhelyezés

A külterületi majorokban keletkező minimális mennyiségű, szociális szennyvizet elszikasztják, illetve szippantókocsival hatóságilag kijelölt leürítőhelyre szállítják. Az állattartásból származó szennyvizet aknában gyűjtik és szippantókocsi segítségével (engedélyezett) mezőgazdasági területekre helyezik ki.

Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés

Szászberek település területe a **26 Felső-Szászbereki**, és a **27 Milléri** belvízrendszerekben fekszik.

A község területe a **10.02. Ceglédi- és a 10.03. Jászberényi** belvízvédelmi szakaszhoz tartozik, amelyek a KÖTIVIZIG Szolnoki Szakaszmérnökség működési területén helyezkednek el.

A belvízöblözet domborzata sík, a terület mélyfekvésű, belvízérzékeny, amit az elmúlt évek jelentős belvizei is alátámasztanak.

A belvizek fő befogadója a Zagyva folyó, valamint a településtől ÉK-re húzódó Kender-éri belvízcsatorna.

A belterületi csatornahálózat egy része 2000. évben, a belvízveszélyes időszakban kiépült. A csatornahálózat többi részére időközben elkészültek a kiviteli tervek. A belterületről összegyűjtött csapadékvizeket az A-1 jelű csatorna vezeti a Kender-éri belvízcsatornába.

Külterületi vízrendezés, vízkárelhárítás

A települési szennyvíztisztítás szempontjából érzékeny felszíni vizek és vízgyűjtőterületük kijelöléséről szóló **240/2000.** (XII. 23.) Korm. rendelet szerint **Szászberek** község területe, valamint az itt található felszíni vizek **nem érzékeny** besorolásúak.

A belterületi védekezési terv, illetve vízkár-elhárítási terv évenkénti rendszeres felülvizsgálatát és aktualizálását el kell végezni.

Az árkok és csapadékcsatornák folyamatos karbantartásáról az önkormányzatnak gondoskodni kell. Javasoljuk megvizsgálni a záportározók jóléti hasznosításának lehetőségét is.

Árvízvédelem

Szászberek a Zagyva folyó bal partján helyezkedik el.

Szászberek térségére mind a Tisza, mind a Zagyva árhullámai hatással vannak. A település a Tisza áradása esetén a 10.02. Szolnok – Újszász – Szórái, illetve a 10.11 Szászberek – Jászberényi árvízvédelmi szakaszhoz tartozik, melynek mértékadó vízmércéje Szolnokon található.

Szászberek közigazgatási területén közvetlen árvízveszélyt okozó hiányosság nincs, azonban az árvízvédelmi fővédvonalak kiépítettsége jelentős hosszon nem éri el a rendeletben meghatározott magassági és keresztmetszeti előírás értékét. A 32. sz. főközlekedési út mellett található vasbeton támfal magasságilag megfelelő, azonban a jelentős betonkorrózió miatt rekonstrukcióra szorul. A fővédvonalak fejlesztése a KÖTI-VIZIG középtávú fejlesztési programjában szerepel. A földtöltések fejlesztése azok magasításával és keresztmetszetük növelésével jár. A töltések erősítését döntően a víz felőli oldalon tervezik megvalósítani.

Levegőtisztaság és védelme

A településen imisszió (légszennyezettség) mérő állomás nem működik.

Tömegközlekedés szempontjából helyközi buszjáratokkal lehet megközelíteni Szászberek községet, illetve a külterületen lévő lakott településeket.

A község a 32-es másodrendű főközlekedési út mentén fekszik, de a főút nem halad keresztül a településen, azt nyugatról kerüli el. Így bár az itt áthaladó járművek száma meghaladja a 3000-et, a település nagyobb részén ez nem okoz problémát. Ugyancsak elkerüli a települést a Jászapátiba vezető 3227-es összekötő út, amely Szászberektől délre ágazik ki a 32-es főútból, és délkeletről érinti a települést.

A települést közvetlenül vasútvonal, vízi és légi forgalom nem érinti. Összegzésként elmondható, hogy a közlekedésből származó légszennyezés nem számottevő.

A vezetékes gázhálózat 1993-ban épült ki, melyre a háztartások kb.82%-a rácsatlakozott.

Az állattartás káros hatással lehet a környezeti elemekre a nem megfelelő tartástechnológia illetve a keletkező híg- és almostrágya nem megfelelő tárolása és kezelése révén.

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet 1. számú rendelete alapján a légszennyezettség tekintetében **Szászberek** az alábbi kategóriába tartozik:

Zónacsoport a szennyező anyagok szerint						
	Kén-dioxid	Nitrogén-dioxid	Szén-monoxid	PM ₁₀	Benzol	
10. Az ország többi területe,	F	F	F	E	F	PM ₁₀ benz(a)-pirén (BaP)
	Talajközeli ózon	PM ₁₀ Arzén (As)	PM ₁₀ Kadmium (Cd)	PM ₁₀ Nikkel (Ni)	PM ₁₀ Ólom (Pb)	
	O-I	F	F	F	F	D

A levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I.14.) VM rendelet 5. sz. melléklete a zónabesorolásokat az alábbiak szerint értelmezi:

D csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső vizsgálati küszöb és a levegőterheltségi szintre vonatkozó határérték, az 1. sz. melléklet 1.1.4.1. pontjában foglalt táblázat 3-6. sorában szereplő anyagok esetében a célérték között van.

E csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső és az alsó vizsgálati küszöb között van.

F csoport: azon terület, ahol levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.

O-I csoport: azon terület, ahol a talajközeli ózon koncentrációja meghaladja a cél értéket.

A levegő védelmével kapcsolatos jogszabályok előírásait be kell tartani ill. tartatni!

Zaj- és rezgésterhelés

Települési zajforrások:

- Közlekedés,
- Ipar,
- Kereskedelem,
- Szórakozás,
- Építkezés,
- Háztartási tevékenység.

A zajhatástól védendők az emberi tartózkodásra szolgáló épületek, közterületek. A rendezési terv készítése során fontos szempont, a területi funkciók, telepítések olyan meghatározása, hogy a megengedett határérték feletti zajterhelés ne keletkezzen.

A 32-es másodrendű főközlekedési út zajhatása okoz problémát a település nyugati szélén, mivel az itt áthaladó járművek száma meghaladja a 3000-et.

Ipari tevékenységből származó zajjal kapcsolatos panasz nem érkezett.

A kereskedelmi egységekkel összefüggésben jelentkező zajhatás minimális értékű, nem meghatározó, panasz nem érkezett.

Építkezésből, bontásból származó zaj nincs. Háztartási tevékenységből nem származik meghatározó zaj.

A zaj- és rezgés védelemmel kapcsolatos jogszabályok előírásait be kell tartani ill. tartatni!

Sugárzás védelem

Szászberek területének villamos energiaellátását a EON Hungária Zrt biztosítja a saját tulajdonában lévő elosztó hálózaton keresztül. A területen található 220kV-os szabadvezetékek és a területet ellátó 22kV-os szabadvezeték hálózat.

A területen egy, a környező területet ellátó 22kV-os gerinchálózat található. Ezen gerinchálózatokról kap ellátást Szászberek község, valamint a területen található mezőgazdasági majorok és telephelyek, melyek közigazgatásilag Szászberekhez tartoznak. A gerinchálózatok megfelelő állagú és keresztmetszetű.

Kábel Televízió

- A településen és közigazgatási területén helyközi kábel található. Optikai kábelen él Jászalsószentgyörgy felől.
- A helyi hálózat légkabel vezetékes rendszerű. A kábeltévé hálózat a helyi igényeket kielégíti és a bővíthető. A hálózat jelenlegi tulajdonosa a PR-TELEKOM ZRt

Telefonellátás

- A településen és közigazgatási területén helyközi kábel található. A telefonközpont Újszász településen található. Szászberek innen egy Nagyelosztón keresztül üzemel.
- A Szolnok-Jászberény optikai kábel keresztülhalad a településen.
- A helyi hálózat központja a Újszászon alatt található. A helyi hálózat földkábel vezetékes és légekábel vezetékes vegyes rendszerű, 255 helyi előfizetőt tartalmaz.
- A település közigazgatási területén belül adótorony a KITE Hrsz:356/31 területén az Antenna Hungária üzemeltetésében.

A légkörben található sugárzó anyagok terjedésének mérésére épült ki hazánkban az országos sugárzásfigyelő rendszer, melynek legfontosabb eleme a több mint 130 mérőállomásból álló hálózat. Ezek a műszerek folyamatosan mérik a szabadtéri sugárzás, az óránkénti dózis, azaz a dózisteljesítmény értékét. A dózisteljesítmény mértékegysége a nanosievert/óra (nSv/h). A természetes háttérsugárzás mértéke Magyarországon 50-180 nSv/óra körül ingadozik. A mérőállomásokról beérkező jeleket folyamatosan figyelik. **A figyelmeztető szint 250 nSv/óra.** Ez a szint a valós veszélyt jelentő szint töredéke, nem jelenti azt, hogy az állomás közelében lévők veszélyben lennének, csak a szakembereket figyelmezteti a kivizsgálás megkezdésére. A 250 nSv/óra alatti háttérsugárzás természetes és semmiféle veszélyt nem jelent.

Szászberken nincs háttérsugárzásmérő berendezés, a legközelebbi Szolnokon található.

A katasztrófavédelem honlapján az aktuális adatsorok mindenki számára elérhetőek és megtekinthetőek.

Hulladékkezelés

A kommunális hulladékok szállítása heti rendszerességgel, szerdai napokon történik. A lakosság a keletkező hulladékokat 120 l-es hulladékgyűjtő-edényzetben tárolja, a közületek részére 240 l-es edényzetek állnak rendelkezésre. A hulladék ideiglenes tárolása és tömörítése az Újszászi úti Átrakóállomás és Válogatócsarnokban történik, majd a végső elhelyezés (ártalmatlanítás) az 50 km-re lévő Kétpói Regionális Hulladékkezelő Központban történik.

A települési kommunális hulladéklerakó a 040/2 hrsz.-ú területen található, melynek tulajdonosa Szászberek Község Önkormányzata. A lerakó rekultivációja megvalósult az utógondozása zajlik. Az utógondozást a Szászberki Önkormányzatnak kell ellátni, a 20/2006. (IV. 5.) KvVM rendelet a hulladéklerakással, valamint a hulladéklerakóval kapcsolatos egyes szabályokról és feltételekről szóló jogszabályban foglaltak szerint.

Az egészségügyi intézményekben keletkező veszélyes hulladékokat szabályszerűen gyűjtik (megfelelő feliratozott edényzetben), amit ártalmatlanításra a Design Kft. szállít el.

A településen és a környezetében egy jelentősebb (működő) ipari telephely található a KITE Rt tulajdonában lévő, amely mezőgazdasági gépkereskedelemmel és forgalmazással, valamint növényvédő szerek, vetőmag forgalmazásával és raktározási tevékenységgel foglalkozik. Az itt keletkező veszélyes hulladékok gyűjtése és elszállítása a jelenlegi jogszabályoknak megfelelő módon kerül megoldásra.

A termelésből származó **veszélyes hulladékok** kezeléséről és ártalmatlanításáról a termelő köteles gondoskodni.

A lakosság életvitele során keletkező kommunális hulladékok szelektív gyűjtését teszi lehetővé a település központjában elhelyezésre került gyűjtőszigetet. A szigeten 4 hulladékfrakció szelektív gyűjtésére van lehetőség, amelyek a következők: üveg, fém, papír és műanyag.

A szigeteken lévő edényzeteket havi rendszerességgel üríti, illetve a telítődésnek megfelelően.

A helyi jogalkotásnál a közösségi hulladékgazdálkodási politikának a magyar jogi szabályozásba beépült alapelveit kell követni, melyek a következők:

- megelőzés elve,
- elővigyázatosság elve,
- megosztott felelősség elve,
- szennyező fizet elve,
- közelség elve,

valamint a közösségi környezetvédelmi szabályozásának megfelelően harmonizált hazai jogszabályok követelményeit szükséges figyelembe venni.

A hulladékokkal és a hulladékgazdálkodással összefüggő törvények és a hozzá kapcsolódó rendeletek betartása ill. betartatása fontos feladat!

Vizuális környezetterhelés

A vizuális környezetterhelés témakörében a fényszennyezettség, valamint az illegális hulladéklerakás kerül kifejtésre. Ma már egyre több információnk van arra vonatkozóan, hogy a fényszennyezés érzékenyen érinti a természeti környezetet, az élővilág jelentős részét, az éjszakai tájképet, ráadásul egészségügyi kockázatot is jelent.

A vizuális környezetterhelés Szászberken nem jellemző. Általánosságban jellemző az ország városaira a különböző méretű és stílusú reklámtáblák. A települések arculatát adó városmagban és a kaputérségben minél figyelemfelkeltőbb formában próbálják az érdeklődést elérni a reklámtábla kihelyezői, amely időnként komoly ellentmondásban van a település táji-, épített adottságaival. Az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (OTÉK) módosítása (211/2012. [VII. 30.] Korm. rendelet) definiálta a fényszennyezés fogalmát, valamint megalkotta a fényszennyezés kivédésére szolgáló építési szabályrendszert.

Az élhetőbb és egészségesebb környezet megteremtése érdekében fel lehet mérni a fényszennyező forrásokat, és azok, az új szabályozásnak megfelelő, korszerűbb és hatékonyabb eszközökkel való kiváltását, egyúttal a fényszennyezés kiváltó okait is megszüntetve.

A vizuális környezetterhelés másik formája is sajnos jelen van a településeken: az illegális hulladék megjelenik több helyen, sajnos hiába a szervezett hulladékgyűjtés.

Természetvédelem

A következő képen a település külterületén és környezetében található védett Natura 2000-es területek találhatóak, a Újszász-jászboldogházi gyepes (HUHN20081), amely kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület, valamint a Jászság különleges madárvédelmi terület (HUHN 10005). A terület a Hortobágyi Nemzeti Park területén helyezkedik el.

Tervezett tájhasználati változások, fejlesztések

Külterület:

1. Védelmi erdőterület lezárt hulladéklerakó területbe sorolása (Ev→KbHu)

A település belterületének határán lévő lezárt, rekultivált, gyepesített területű (042 hrsz.) hulladéklerakó átsorolásával tájhasználat változás nem történt, tájrendezési szempontból irreleváns az átsorolás.

2. Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület különleges turisztikai területbe sorolása (Gksz→KTu)

A Fácános erdőben lévő terület (038/2 hrsz.) turisztikai területbe sorolása tájhasználat változást nem jelent, a település táji látványát nem befolyásolja, természetvédelem alatt álló területet (Natura2000, országos jelentőségű és helyi jelentőségű természetvédelmi terület, természeti terület), és tájképvédelmi övezet területet sem érint. Tájrendezési szempontból irreleváns az átsorolás.

3. A kijelölt sportpálya visszasorolása mezőgazdasági területbe (KSp – Má)

A temető mellett a korábban kijelölt sportpályaterület (052/2 hrsz.) visszasorolása a település zöldfelületi használatában, a település tájhasználatában és az érintett terület, táji megjelenésében nem okoz változást, megfelel a tényleges területhasználatnak.

4. Gazdasági erdőterületből, védelmi erdőterület (Eg→Ev)

A Bogárczó erdő a tényleges területhasználatnak megfelelően (talajvédelmi célú erdő) kerül átsorolásra. (hrsz: 0135) Tájhasználat változás nem történt, tájrendezési szempontból irreleváns az átsorolás.

5. Vízgazdálkodási területből, vízgazdálkodási területen belüli ártéri mezőgazdasági terület (V→VMá)

Jogszabályváltozást követően valós tájhasználatnak (általános mezőgazdasági terület) megfelelően kerül átsorolásra (hrsz:0146) Tájhasználat változás nem történt, javasolt a szántó művelésű területeken az integrált termelési módok és a biogazdálkodás nagyobb mértékű meghonosítása és a klimatikus viszonyoknak és termőföldi adottságoknak megfelelő vetésszerkezet kialakítása különös tekintettel arra, hogy a terület az ártéren található.

6. Vízgazdálkodási területből, vízgazdálkodási területen belüli ártéri gazdasági erdőterület (V→VEg)

A Bogárzó melletti ártéren lévő keskeny erdő jogszabályváltozás miatt a valós tájhasználatnak (gazdasági célú erdőterület) megfelelően kerül átsorolásra. Tájhasználat változás nem történt. Tájrendezési szempontból irreleváns az átsorolás.

7. Vízgazdálkodási területből, vízgazdálkodási területen belüli ártéri védelmi erdőterület (V→VEv)

Jogszabályváltozás miatt kerül a Bogárzó melletti, Zagyva kanyarulatát követő ártéri erdő más területhasználati kategóriába. Tájhasználat változás nem történt, a valós tájhasználatnak (védelmi célú erdőterület) megfelelően került átsorolásra. Tájrendezési szempontból irreleváns.

8. Tervezett gazdasági erdőterület (Má→Eg)

Alsó-Szászbereken a Zöllei major mellett lévő terület a jelenlegi tájhasználatnak (erdő) a megfelelően került átsorolásra. A 2009 évi XXXVII. törvény az erdőről, az erdő védelméről, az erdőgazdálkodásról szóló un. Erdőtörvény és a végrehajtására kiadott 61/2017. (XII. 21.) FM rendeletben foglaltaknak megfelelően kell az erdőt művelni. A fenti jogszabályok szabályozzák az erdőgazdálkodást, az erdő, mint élőhely védelmét és az erdőterületek érintő mindennemű emberi beavatkozást.

9. Vízgazdálkodási üzemi terület (gátórház) kijelölés (V→Vü)

Jogszabályváltozás alapján került a terület (meglévő gátórház 0138 hrsz.) átsorolásra. Tájhasználat változás nem történt, tájrendezési szempontból irreleváns.

10. Vízgazdálkodási töltés terület kijelölése (V→Vtö)

A Zagyva folyó árvízi töltése jogszabályváltozás alapján került átsorolásra. Az átsorolás a település zöldfelületi használatában, a település tájhasználatában és az érintett terület, táji megjelenésében nem okoz változást, megfelel a tényleges területhasználatnak.

11. Vízgazdálkodási csatorna terület kijelölése (V→Vcs)

A csatornák jogszabályváltozás alapján került átsorolásra. Az átsorolás a település zöldfelületi használatában, a település tájhasználatában és az érintett terület, táji megjelenésében nem okoz változást, megfelel a tényleges területhasználatnak.

12. Tervezett védelmi célú erdőterület (Má→Ev)

Alsó-Szászbereken a Zöllei major mellett lévő terület (0226/2 hrsz) a jelenlegi tájhasználatnak (erdő) a megfelelően került átsorolásra. A 2009 évi XXXVII. törvény az erdőről, az erdő védelméről, az erdőgazdálkodásról szóló un. Erdőtörvény és a végrehajtására kiadott 61/2017. (XII. 21.) FM rendeletben foglaltaknak megfelelően kell az erdőt művelni. A fenti jogszabályok szabályozzák az erdőgazdálkodást, az erdő, mint élőhely védelmét és az erdőterületek érintő mindennemű emberi beavatkozást.

13. Különleges temetőterület átsorolása (Kt→KbT)

Tájhasználat változás nem történt, tájrendezési szempontból irreleváns az átsorolás. Javasolt a temetőkertet a gyepfelület felől cserjesorral a közterület felől fák ültetésével határolni, a környezetébe simulóbbá tenni.

14. *Vízgazdálkodási, Zagyva, Holt – Zagyva kijelölése* (V→Vf)

A csatornák jogszabályváltozás alapján került átsorolásra. Az átsorolás a település zöldfelületi használatában, a település tájhasználatában és az érintett terület, táji megjelenésében nem okoz változást, megfelel a tényleges területhasználatnak.

Tájrendezési-, tájképvédelmi javaslat, hogy bár a napelemek működésének biztosítása érdekében magasra nő, dús lombosított fa, ültetése nem célszerű az létesítmény közelében (panelek beárnyékolása), de a táji megjelenésében zavaró, mesterséges építmény látványát a területek körül honos, vegyes fajú, magas cserjesáv telepítésével (a 3227 számú közút mellett szakaszosan meglévő cserjés-fás zöldsáv kiegészítésével) lehet mérsékelni.

Tervezett 132 kV-os távvezeték:

A megújuló energiahasznosítási területek meglévő 132 kV-os főelosztó hálózatra csatlakozásához, 132 kV-os csatlakozó távvezeték építése tervezett. A tervezett távvezeték Szászberek közigazgatási területének északnyugati részén, illetve Újszász közigazgatási területének északkeleti részén helyezkedik el. Keresztülhalad a Zagyva folyón és a 32-es számú főúton, belterületet nem érint. Szászberek közigazgatási területén kismértékben érinti az ökológiai hálózat ökológiai folyosó övezetét a Zagyva árterületén, valamint a tájképvédelmi terület övezetét. A tervezett távvezeték területfoglalása kismértékű, viszont új, kedvezőtlen tájképi elemet jelent a tájban. Kedvezőtlen tájképi hatásnak minősül a biztonsági övezet nyiladékaiknak létesítése és fátlan állapotban tartása, mely az E.ON működési szabályzata alapján szükséges. Ugyanakkor a javaslatok betartásával a hatás csökkenthető, és a tervezett távvezeték megvalósítása tájvédelmi szempontból elfogadhatónak minősül.

A távvezeték nyomvonalának kijelölése a természetes élőhelyek megőrzésével, a táj- és természetvédelmi célok teljesítésével a lehető legrövidebb nyomvonalon került meghatározásra, hogy a naperőmű által termelt áramot a meglévő hálózatra táplálhassák.

(Adatszolgáltatás: Völgyzugoly Műhely Kft., Területi hatásvizsgálat)

Belterület:

1. Tervezett kereskedelmi szolgáltató gazdasági terület az egykori major, alulhasznosított területén (Lf→Gksz)

A belterület északi határán lévő terület (66/1 hrsz) területfelhasználási változása a község zöldfelületi rendszerét, zöldfelületeinek használatában nem befolyásolja. Javasolt a gazdasági területet a közterület és a lakóterület felől fák ültetésével települési környezetébe illeszkedővé tenni. A fa és cserjetelepítés során előnyben kell részesíteni a potenciális erdőtársulások fafajait, valamint az őshonos fa- és cserjefajokat.

2. Mélyfekvésű, gödör terület, mocsár művelési ággal, jogszabályi előírás miatt tervezett természetközeli terület (Gksz→Tk)

A Dózsa Gy. utcához kapcsolódó, mélyfekvésű, nádas terület (volt válykos) jogszabályi előírás miatti területhasználati átsorolása a terület zöldfelületi használatában, táji megjelenésében, megfelel a tényleges területhasználatnak. Javasolt a terület rendszeres fenntartása és az utca fásítása.

3. Kertvárosias lakóterület átsorolása falusias lakóterületbe (Lke→Lf)

A Kossuth Lajos utcától délre lévő településrészen az érintett területek területhasználati kategória átsorolása tájrendezési szempontból irreleváns.

4. A meglévő sportpálya visszasorolása (Lke→KbSp)

A terület átsorolása a település zöldfelületi használatában, és az érintett terület, településképi megjelenésében nem okoz változást, megfelel a tényleges területhasználatnak.

Javasolt a sportpálya környezetének kertépítészeti rendezése, cserjesáv és fasor telepítése a Széchenyi utca és a lakóterületek felől, minőségileg bővítve ezzel a település kondicionáló zöldfelületeit.

5. A településközpont vegyes terület nagy részének falusias lakóterületbe sorolása (Vt→Lf)

A terület átsorolása nem okoz változást a település zöldfelületi rendszerében, zöldfelületi használatában, táji megjelenésében, megfelel a tényleges területhasználatnak. Tájrendezési szempontból irreleváns.

6. A meglévő vízmű jogszabályváltozás miatt különleges vízműtelepbe kerül besorolásba. (V→Kvm)

Jogszabályváltozást követve a terület átsorolása nem okoz változást a település zöldfelületi rendszerében, zöldfelületi használatában, táji megjelenésében, megfelel a tényleges területhasználatnak. Tájrendezési szempontból irreleváns.

7. Településközpont, vegyes területből különleges rekreációs terület (Vt→Kr)

A belterületen lévő 61/4 hrsz egy része és az 56 hrsz egy része, átsorolása a rekreációs területbe minőségileg javítja és növeli a település kondicionáló zöldfelületét.

8. Általános mezőgazdasági területből falusias lakóterület (Má→Lf)

A Szászbereki csatorna és a lakóterület közé eső terület (312/1 hrsz.) átsorolása a község zöldfelületi rendszerét nem befolyásolja. Tájrendezési szempontból irreleváns.

A fenti célul kitűzött tájhasználat változások a környezettudatosság igényével települési lakókörnyezet megóvását, rendezett, közcélra hasznosított zöldfelületek korszerűsítését jelentik. Lényeges, hogy a tájhasználat változásra kijelölt fejlesztések ne ütközzenek táji-, természetvédelmi érdekekkel, értékekkel.

A fentieket figyelembe véve a jövőben a Szászbereket jellemző táj, ökológiai, tájképi karakterének fennmaradása továbbra is biztosítható.

Zöldfelületi rendszer elemeinek fejlesztési javaslata

A kondicionáló hatású közhasználatú zöldfelületek: az rendszeresen fenntartott parkosított zöldfelületek: településközpont zöldfelülete (Kohner kocsizsín környezete és a hozzá kapcsolódó templomkert), községháza kertje (215/1 hrsz.), játszótér (67/4 hrsz.),

Korlátozottan közhasználatú települési szintű zöldfelületi elemek: az általános iskola kertje (59/1 hrsz.), az új sportcsarnok környezete (61/4 hrsz.), a régi sportpálya (224hrs.), és a külterületen lévő, de a település zöldfelületi rendszeréhez kapcsolható temető (053 hrsz.) zöldfelülete.

Korlátozottan közhasználatú intézménykertek az óvoda kertje (168 hrsz.).

Egyéb zöldterületek a biológiai aktivitással bíró, de használati, vizuális értéket a település közössége számára nem nyújtó zöldterületek (Válykos természetközeli terület 158 hrsz., a Szászbereki csatorna menti zöldterületek), valamint az esztétikai élményt adó település északi határát szegélyező vegyes fafajú belterületi magántulajdonú erdők (62/1, 62/3, 66/2 hrsz.).

A belterületi utakat, csatornapartot kísérő zöldsávok a zöldfelületi rendszer *különleges elemeit* jelentik.

Kertépítészeti eszközökkel történő minőségi fejlesztés a meglévő, közhasználatú zöldterületeken átgondolt kertépítéssel, utcabútorok elhelyezésével, dekoratív növénytelepítéssel érhető el. (régisportpálya)

Kertészeti eszközökkel létrehozható minőségi változás a közhasználatú zöldfelületek és az intézmények esetében a meglévő növényzet fokozott ápolásával, egyes kertrészletek átgondolásával az előregedett, balesetveszélyes növények eltávolításával, a növényállomány „korszerűsítésével”, színesítésével valósítható meg. (óvodakert, iskolakert, temetőkert, játszóhely) A növényalkalmazás során figyelembe kell venni az idevonatkozó jogszabályban rögzítetteket: balesetveszélyes, szúrós, mérgező növényi részekkel rendelkező, allergizáló növények alkalmazásának tilalmát!

Parkfenntartással elérhető minőségi változás az egyéb besorolású, utak menti zöldterületek minőségi fejlesztését fokozott karbantartással, faápolással, gyakoribb növényvédelemmel, talajjavítással és elsősorban rendszeres fenntartással kell elérni. (Válykos területe, csatornák menti zöldterületek)

Szászberek egyenes vonalú utca kialakítású, rendezett utcaképet mutató település. Változó szélességű és eltérő útminőségű: aszfaltburkolatú és földes utcák egyaránt megtalálhatók a község belterületén. Eltérő fafajú és eltérő telepítési sűrűségű az utcák növényállománya. (fátlan utcák, gyümölcsfákkal, zárt tujasorral szegélyezett utcák)

Figyelemre méltó, hogy az utcákon és a közösségi zöldfelületeken faszerkezetű utcabútorokat, ismertetőablakat helyeztek el, megvalósítva ezzel az egységes, dekoratív településképet.

(A településszerkezeti terv tájrendezési alátámasztó munkarészének felhasználásával készült, tervező: Kollányiné Földi Hajnalka)

3.3 A terv, illetve program céljainak egymás közti, illetve releváns tervek, illetve programok céljaival való konzisztenciája környezeti szempontból.

A készülő településrendezési terv figyelembe veszi az Európai Unió környezetvédelemmel, környezetalakítással kapcsolatos elvárásait, mindenképp a fenntartható fejlődést helyezi előtérbe.

Környezeti szempontból a településrendezési terv az alábbi változtatásokat, tervezett területfelhasználást, tervezett környezetalakítást tartalmazza:

- A jelenleg még meglévő, de már bezárásra került hulladéklerakó rekultivációs terv szerinti rekultivációja.
- A már meglévő szelektív hulladékgyűjtő szigetek igény szerinti bővítése, újabb hulladéklerakó szigetek kialakítása.
- A már hagyományokkal rendelkező lomtalanítási akciók (összel, tavasszal) folytatása szervezett keretek között.
- A volt akkumulátor gyár területén a terület talajszennyezésének feltárása annak megszüntetése, a terület revitalizációja.

A Helyi Építési szabályzat előírásai biztosítják a környezet és természetvédelmet helyi szinten (például: az egyes területfelhasználási egységek minimális közművesítettség előírásaival stb.)

3.4 A jelenlegi környezeti helyzet releváns, a tervvel, illetve programmal összefüggésben lévő elemeinek ismertetése

3.4.1. Földrajzilag lehatárolt tervezési terület esetén, illetve, ha a hatásterület földrajzilag lehatárolható, a terület azon környezeti jellemzőinek azonosítása, amelyeket e terv, illetve program megvalósítása valószínűleg jelentősen befolyásol

A településrendezési terv hatálya kiterjed Szászberek teljes közigazgatási területére. A településrendezési tervben ábrázolásra, szabályozásra került tervezett elemek.

A település közigazgatási területét érintő területfelhasználási változással érintett területek, azok funkcióváltása, valamint funkcióváltással érintett területek a következők:

Településszerkezeti változások bemutatása

Változások Szászberek

Belterület

1. Tervezett kereskedelmi szolgáltató gazdasági terület az egykori major, alulhasznosított területén (Lf→Gksz)
2. Mélyfekvésű, gödör terület, mocsár művelési ággal, jogszabályi előírás miatt tervezett természetközeli terület (Gksz→Tk)
3. Kertvárosias lakóterület átsorolása falusias lakóterületbe (Lke→Lf)
4. A meglévő sportpálya visszasorolása (Lke→KbSp)
5. A településközpont vegyes terület nagy részének falusias lakóterületbe sorolása (Vt→Lf)
6. A meglévő vízmű jogszabályváltozás miatt különleges vízműtelepbe kerül besorolásba. (V→Kvm)
7. Településközpont vegyes területből, különleges rekreációs terület (Vt→Kr)
8. Általános mezőgazdasági területből falusias lakóterület (Má→Lf)

Külterület:

1. Lezárt hulladéklerakó visszasorolása lezárt hulladéklerakóba ($E_v \rightarrow K_b H_u$)
2. Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület különleges turisztikai területbe sorolása ($G_{kzs} \rightarrow K T_u$)
3. A kijelölt sportpálya visszasorolása mezőgazdasági területbe ($K S_p - M_a$)
4. Gazdasági erdőterületből, védelmi erdőterület ($E_g \rightarrow E_v$)
5. Vízgazdálkodási területből, vízgazdálkodási területen belüli ártéri mezőgazdasági terület ($V \rightarrow V M_a$)
6. Vízgazdálkodási területből, vízgazdálkodási területen belüli ártéri gazdasági erdőterület ($V \rightarrow V E_g$)
7. Vízgazdálkodási területből, vízgazdálkodási területen belüli ártéri védelmi erdőterület ($V \rightarrow V E_v$)
8. Tervezett gazdasági erdőterület ($M_a \rightarrow E_g$)
9. Vízgazdálkodási üzemi terület (gátórház) kijelölés ($V \rightarrow V ü$)
10. Vízgazdálkodási töltés terület kijelölése ($V \rightarrow V t_ö$)
11. Vízgazdálkodási csatorna terület kijelölése ($V \rightarrow V cs$)
12. Tervezett védelmi célú erdőterület ($M_a \rightarrow E_v$)
13. *Különleges temető terület átsorolása ($K_t \rightarrow K_b T$) jogszabályváltozás miatti átsorolás*
14. Vízgazdálkodási terület, Zagyva , Holt – Zagyva kijelölése ($V \rightarrow V f$)

Fejlesztések és azokra vonatkozó környezetalakítási javaslatok

Fejlesztésekre vonatkozó környezetvédelmi javaslatok

Belterület

- 1. Tervezett kereskedelmi szolgáltató gazdasági terület az egykori major, alulhasznosított területén ($L_f \rightarrow G_{kzs}$)**

A területfelhasználás változással érintett területeknek nincs környezetvédelmi érintettsége.

- 2. Mélyfekvésű, gödör terület, mocsár művelési ággal, jogszabályi előírás miatt tervezett természetközeli terület ($G_{kzs} \rightarrow T_k$)**

A területfelhasználás változással érintett területeknek nincs környezetvédelmi érintettsége.

- 3. Kertvárosias lakóterület átsorolása falusias lakóterületbe ($L_{ke} \rightarrow L_f$)**

A területfelhasználás változással érintett területeknek nincs környezetvédelmi érintettsége.

- 4. A meglévő sportpálya visszasorolása ($L_{ke} \rightarrow K_b S_p$)**

A területfelhasználás változással érintett területeknek nincs környezetvédelmi érintettsége.

- 5. A településközpont vegyes terület nagy részének falusias lakóterületbe sorolása ($V_t \rightarrow L_f$)**

A területfelhasználás változással érintett területeknek nincs környezetvédelmi érintettsége.

6. A meglévő vízmű jogszabályváltozás miatt különleges vízműtelepbe kerül besorolásba. (V→Kvm)

A területfelhasználás változással érintett területeknek nincs környezetvédelmi érintettsége.

7. Településközpont vegyes területből különleges, rekreációs terület (Vt→Kr)

A területfelhasználás változással érintett területeknek nincs környezetvédelmi érintettsége.

8. Általános mezőgazdasági területből falusias lakóterület (Má→Lf)

Hulladékgazdálkodás

- A fejlesztési területen a rendszeres kommunális hulladékszállítás lehetőségének biztosítása.

Levegőtisztaság-védelem

- A lakóingatlanok használata során a téli fűtési időszakban a tüzelésből ill. nyáron a szabadtéri főzésekből keletkezhetnek légszennyező anyagok. Ezek időszakos jellegűek és kis mértékűek.

Vízminőség-védelem, vízgazdálkodás

- A fejlesztési terület ivóvízzel való ellátásának lehetőségét biztosítani kell. A megfelelő nyomású ivóvíz ill. tüzvíz biztosítása, ha kell a gerincvezeték átépítésével.
- A szennyvíz kibocsátással kapcsolatban a „220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól” című jogszabályban leírtak a betartandók.
- A 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről szóló jogszabályban foglaltak betartása.

Természetvédelem

A fejlesztési terület környezete nem áll védelem alatt.

Megújuló energiaforrások alkalmazása, környezettudatos energiagazdálkodás, egyedi közműpótlók

- Napkollektorok beépítésével csökkenthető az energiafelhasználás.
- Egyedi közműpótló lehet az ivó v. öntöző víz biztosítását szolgáló helyi fűrt kút által a rétegvizekből történő vízkivétel. A megfelelő minőség biztosítható egyedi víztisztítók alkalmazásával.
- A szennyvízkezelésre is van már lehetőség egyedi kis szennyvíztisztító berendezések által.

Külterület

1. Lezárt hulladéklerakó visszasorolása lezárt hulladéklerakóba (Ev→KbHu)

A területfelhasználás változással érintett területeknek nincs környezetvédelmi érintettsége.

2. Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület különleges turisztikai területbe sorolása (Gksz→KTu)

A területfelhasználás változással érintett területeknek nincs környezetvédelmi érintettsége.

3. A kijelölt sportpálya visszasorolása mezőgazdasági területbe (KSp – Má)

A területfelhasználás változással érintett területeknek nincs környezetvédelmi érintettsége.

4. Gazdasági erdőterületből, védelmi erdőterület (Eg→Ev)

A területfelhasználás változással érintett területeknek nincs környezetvédelmi érintettsége.

5. Vízgazdálkodási területből, vízgazdálkodási területen belüli ártéri mezőgazdasági terület (V→VMá)

A területfelhasználás változással érintett területeknek nincs környezetvédelmi érintettsége.

6. Vízgazdálkodási területből, vízgazdálkodási területen belüli ártéri gazdasági erdőterület (V→VEg)

A területfelhasználás változással érintett területeknek nincs környezetvédelmi érintettsége.

7. Vízgazdálkodási területből, vízgazdálkodási területen belüli ártéri védelmi erdőterület (V→VEv)

A területfelhasználás változással érintett területeknek nincs környezetvédelmi érintettsége.

8. Tervezett gazdasági erdőterület (Má→Eg)

A területfelhasználás változással érintett területeknek nincs környezetvédelmi érintettsége.

9. Vízgazdálkodási üzemi terület (gátórház) kijelölés (V→Vü)

Hulladékgazdálkodás

- A fejlesztési területen a rendszeres kommunális hulladékszállítás lehetőségének biztosítása.

Levegőtisztaság-védelem

- A lakóingatlan használata során a téli fűtési időszakban a tüzelésből ill. nyáron a szabadtéri főzésekből keletkezhetnek légszennyező anyagok. Ezek időszakos jellegűek és kis mértékűek.

Vízminőség-védelem, vízgazdálkodás

- A fejlesztési terület ivóvízzel való ellátásának lehetőségét biztosítani kell. A megfelelő nyomású ivóvíz ill. tüzivíz biztosítása, ha kell a gerincvezeték átépítésével.
- A szennyvíz kibocsátással kapcsolatban a „220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól” című jogszabályban leírtak a betartandók.
- A 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről szóló jogszabályban foglaltak betartása.

Természetvédelem

A fejlesztési terület környezete nem áll védelem alatt.

Megújuló energiaforrások alkalmazása, környezettudatos energiagazdálkodás, egyedi közműpótlók

- Napkollektorok beépítésével csökkenthető az energiafelhasználás.
- Egyedi közműpótló lehet az ivó v. öntöző víz biztosítását szolgáló helyi fűtő kút által a rétegvizekből történő vízkivétel. A megfelelő minőség biztosítható egyedi víztisztítók alkalmazásával.
- A szennyvízkezelésre is van már lehetőség egyedi kis szennyvíztisztító berendezések által.

10. Vízgazdálkodási töltés terület kijelölése (V→Vtö)

A területfelhasználás változással érintett területeknek nincs környezetvédelmi érintettsége.

11. Vízgazdálkodási csatorna terület kijelölése (V→Vcs)

A területfelhasználás változással érintett területeknek nincs környezetvédelmi érintettsége.

12. Tervezett védelmi célú erdőterület (Má→Ev)

A területfelhasználás változással érintett területeknek nincs környezetvédelmi érintettsége.

13. Különleges temető terület átsorolása (Kt→KbT)

A területfelhasználás változással érintett területeknek nincs környezetvédelmi érintettsége.

14. Vízgazdálkodási terület, Zagyva, Holt – Zagyva átsorolása (V→Vf)

A területfelhasználás változással érintett területeknek nincs környezetvédelmi érintettsége.

Műszaki infrastruktúra fejlesztés:

- Tervezett M32 gyorsforgalmi út, mely a magasabbrendű tervek alapján tervezett, az út engedélyezési tervének készítése során a környezetvédelmi előírásokat be kell tartani
- Tervezett országos kerékpárút, a magasabbrendű tervek alapján tervezett, a kerékpárút engedélyezési tervének készítése során a környezetvédelmi előírásokat be kell tartani
- Tervezett 132 kV-os csatlakozó távvezeték Szászberek közigazgatási területének északnyugati részén, a megújuló energiahasznosítási területek meglévő 132 kV-os főelosztó hálózatra csatlakozásához. A tervezett 132 kV-os távvezeték kijelölése Szászberek közigazgatási területének északnyugati részén, főként mezőgazdasági területeket érintően helyezkedik el. Víz- és talajvédelem szempontjából az építési szakaszban érheti közvetlen hatás a talajt, illetve az üzemeltetési időszakban esetlegesen bekövetkező havária esetén közvetlen szennyezés is itt jelentkezhet. Felszíni és felszín alatti vizet a talaj közvetítésével érheti el elsősorban szennyezés, ami a távvezetékek kiépítése és üzemelése esetén is csak havária esetén következhet be. Levegő tisztaságvédelmi szempontból Egyedül az építkezés ideje alatt várható bizonyos mértékig környezetterhelés a távvezetékeknek az üzemelés ideje alatt nincs légszennyező hatása. Zaj- és rezgésvédelem tekintetében az üzemelés során a villamos távvezeték zajkibocsátása a biztonsági övezet határán kevesebb, mint 40 dB a maximum, a távvezeték áramvezetői alatt kevesebb, mint 55 dB Rezgésvédelmi szempontból a létesítmény semlegesnek tekinthető. Hulladékgazdálkodás szempontjából hulladék előfordulásával alapállapotban nem számolunk (Forrás: Völgyzugoly Műhely Kft., Területi hatásvizsgálat alapján)

3.4.2. Környezeti állapot egyéb jellemzőinek leírása (eltartóképesség, terhelhetőség)

A településszerkezeti terven jelölt fejlesztések a környezet állapotra és a terhelhetőségre negatívan nem hatnak.

A településszerkezeti terv készítése során a lakosság számának prognosztizációjánál a jelenlévő népesség számának alakulása alapján, kedvező gazdasági-társadalmi folyamatokat, a növekvő népességszámot, továbbá a telekigényeket figyelembe véve új, beépítésre szánt terület nem került kijelölésre lakóterületi fejlesztés miatt. A lakóterületi fejlesztés, a belterületi be nem épített ingatlanok beépítésével, továbbá az eladó ingatlannal középtávon biztosított.

A fenntartható fejlődés biztosítása a terv elsődleges prioritása. A fenntartható fejlődés három nagy területre a környezeti, társadalmi, gazdasági fenntarthatóság.

A fenntarthatóság a környezeti és természeti értékek védelme mellett a lakosság életkörülményeinek javítását biztosítja úgy, hogy az ennek eszközeül tekintett gazdasági tevékenység során a természeti erőforrások kíméletes igénybevétele történjen.

A terület saját adottságait, erőforrásait értéké kell alakítani. Ennek során Szászberken javasolt a gazdasági területeken környezetét nem károsító gazdasági tevékenységek végzése, a meglévő mezőgazdasági területek művelése. Szorgalmazni kell továbbra is a napelemekkel történő elektromos energia kiváltást.

A település célja a nyersanyagfelhasználás és kibocsátás mérséklése, melynek során vissza kell szorítani az elmúlt években egyre nagyobb mértékben alkalmazott lakossági szén tüzelést, és szorgalmazni kell a kevésbé légszennyező fűtési módok elterjedését. A megújuló energiák használatát kell preferálni.

3.4.3. Fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása és mindezek várható alakulása, ha a terv, illetve program nem valósulna meg.

A településen fennálló környezeti konfliktust az üresen álló belterületi major, valamint külterületi ipari park félbehagyott csarnoképületei okozzák. Ezek értékesítése és rendezése révén, valamint a major újrahasznosításával a környezeti konfliktus megszűnik.

A volt akkumulátorgyár területe ugyan nem okoz konfliktust, azonban a terület újrahasznosítása csak a talajszennyezés megszüntetését követően lehetséges, mely előírást a helyi építési szabályzat tartalmazza.

3.5. A terv illetve a program megvalósulásával közvetlenül vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása, különös tekintettel azokra a tervelemekre, tervezett intézkedésekre, amelyek:

3.5.1. természeti erőforrás közvetlen igénybevételét vagy környezetterhelés közvetlen előidézését jelentik

A településrendezési terv olyan fejlesztéseket nem tartalmaz, amelyek közvetlenül, vagy közvetve olyan hatást okozhatnának, amely a környezetterhelést fokozná, vagy a természeti erőforrásra kedvezőtlenül hatna.

3.5.2. olyan társadalmi, gazdasági folyamatokat váltanak ki, vagy ösztönöznek, amelyek közvetett módon környezeti következményekkel járhatnak (különösen azok, amelyek olyan, befektetői, termelői vagy fogyasztói magatartást váltanak ki, vagy ösztönöznek, illetve egyéb olyan tendenciákat erősítenek, amelyek természeti erőforrás igénybevételéhez vagy környezetterheléshez vezethetnek, olyan fajta beruházásokat, fejlesztési irányokat részesítenek előnyben, amelyek további környezetterhelő vagy igénybevevő fejlesztéseket vonzanak, ösztönöznek, vagy ha kumulatív hatások lépnek fel);

A településrendezési terv olyan nagyarányú fejlesztéseket nem jelöl ki, amelyek fenti folyamatokat kiválthatnák.

3.6. az előző pontok szerinti meghatározott információkból kiindulva a terv, illetve program megvalósítása esetén várható, a környezetet érő hatások, környezeti következmények előrejelzése

A fent említett pontok alapján ilyen következményekkel nem számol a terv.

3.6.1. jól azonosítható környezet vagy terhelés esetén különös tekintettel:

3.6.1.1. a környezeti elemre (földre, levegőre, vízre, élővilágra, épített környezetre, ez utóbbi részeként az építészeti és régészeti örökségre)

A településrendezési terv fő alappilléreinek tekinti a kialakult környezeti elemek megőrzését, legalább szintentartását, hosszútávon pedig mindezek javítását irányozza elő. A rendezési eszközök a helyi építészeti, régészeti, természeti emlékek, értékek védelmét a településképi rendelteben meghatározottak szerint szabályozza, így biztosítva ezen emlékek fennmaradását, megőrzését.

környezeti elem	föld	víz	levegő	települési környezet	ökológiai rendszer	ember	összegzés
Tervezett kerékpárutak	+	0	0	++	-	++	Környezetbarát fejlesztés, kismértékben a táj terhelhetőségét növeli. Gondot kell fordítani az ökológia védelmére
Vízgazdálkodási területen belüli ártéri általános mezőgazdasági terület	++	+	+	+	++	+	Az élőhely megőrzését biztosító, intézkedés. Biztosított marad az ökológia védelme és az élőhely fennmaradása
Vízgazdálkodási területen belüli ártéri védelmi és gazdasági célú erdőterület kijelölése	+	+	+	++	++	++	Az élőhely megőrzését biztosító, intézkedés. Biztosított marad az ökológia védelme és az élőhely fennmaradása
Lezárt hulladéklerakó terület	0	0	0	+	+	+	A lezárt hulladéklerakó rekultivációja utáni monitoring szakaszának biztosítása
Falusias lakóterületek kijelölése	+	+	+	+	+	+	Belterületi lakóterületek jelleg és területhasználat miatti átsorolása
Különleges, vízmű terület	0	0	0	0	0	0	Vízmű jogszabályváltozás

							miatti átsorolása
Természetközeli terület kijelölése	+	+	+	+	++	+	Az élőhely megőrzését biztosító, intézkedés. Biztosított marad az ökológia védelme és az élőhely fennmaradása
Általános mezőgazdasági területbe visszasorolás	+	+	+	+	+	+	Az élőhely megőrzését biztosító, intézkedés. Biztosított marad az ökológia védelme és az élőhely fennmaradása
Különleges, beépítésre nem szánt sportpálya terület	+	+	+	+	+	+	A tényleges területhasználat alapján a zöldfelület fenntartása biztosított.
Különleges, rekreációs terület kijelölése	+	+	+	+	+	+	A tényleges területhasználatot figyelembe véve a zöldterület fenntartása biztosított
Különleges, beépítésre nem szánt temető terület	0	0	0	0	0	0	Jogszabályi változás miatt az elnevezés változik
Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület kijelölés	-	0	0	++	0	++	Alulhasznosított területen a terület rendezése és kismértékben táj terhelhetőségét növeli. Gondot kell fordítani az ökológia védelmére
Különleges turisztikai terület kijelölése	0	0	0	+	+	+	A tervezett funkció szerinti besorolás. Biztosított marad a kialakult természeti környezet védelme
védelmi és gazdasági erdőterület kijelölése	+	+	++	+	++	+	Az élőhely megőrzését biztosító, intézkedés. Biztosított marad az ökológia védelme és az élőhely
Vízgazdálkodási üzemi terület	0	0	0	0	0	0	Jogszabály változás miatti átsorolás

kijelölése							
Vízgazdálkodási töltés terület kijelölése	0	0	0	0	0	0	Jogszabály változás miatti átsorolás
Vízgazdálkodási csatorna terület kijelölése	0	0	0	0	0	0	Jogszabály változás miatti átsorolás
Vízgazdálkodási Zagyva, Holt - Zagyva terület kijelölése	0	0	0	0	0	0	Jogszabály változás miatti átsorolás
132 kV-os távvezeték kijelölése	0	0	0	-	-	-	A megújuló energiahasznosítási területhez kapcsolódó fejlesztés. A nyomvonal kijelölése a lehetőségek szerinti lerövidebb útvonalon történik.

Jelmagyarázat:

- + gyenge kapcsolat, csak részben járul hozzá a környezeti elem védelméhez
- ++ erős kapcsolat, hozzájárul a környezeti elem védelméhez
- 0 bizonytalan megítélésű vagy nem létező kapcsolat
- gyenge kapcsolt, negatív hatást gyakorol a környezeti elemre

A településrendezési eszköz készítése során olyan mértékű fejlesztés nem tervezett, mely a földkéregre olyan hatásokat jelentene, amely az ott előforduló felszín közeli ásványi nyersanyagokat érintené.

Épített környezetre vonatkozó hatások:

Szászberek község területén tervezett változások az épített környezetet károsan nem befolyásolják, a településrendezési eszköz készítése során a településképi rendelet figyelembe vételre került, valamint örökségvédelmi hatástanulmány készült.

Építészeti örökségre vonatkozóan:

A helyi védelem alatt álló épített értékek környezetében olyan fejlesztés nem tervezett, melyek azokra hatással lennének. Az örökségvédelmi hatástanulmány valamint településképi arculati kézikönyv és a településképi rendelet tartalmazza a helyi védelem alatt álló értékeket, az örökségvédelmi hatástanulmány pedig a helyi építészeti örökség települési értékleltárát (értékkataszter).

Régészetre vonatkozóan:

A régészeti lelőhelyek a településszerkezeti és szabályozási tervlapon feltüntetésre kerültek azok a tervekészítés során figyelembe lettek véve. A településrendezési eszköz részeként örökségvédelmi hatástanulmány készült, mely számba veszi a régészeti örökség elemeit, azokat bemutatja, vizsgálja a fejlesztések és a régészeti örökség viszonyát, az új

beépítésre szánt területek vonatkozásában pedig terepbejárásos hatástanulmány készült, mely az örökségvédelmi hatástanulmányban dokumentálásra került.

3.6.1.2. környezeti elemek rendszereire, folyamataira, szerkezetére, különösen a tájra településre, klímára, természeti (ökológiai rendszerre) , a biodiverzitásra

A rendezési terv olyan léptékű fejlesztést nem tartalmaz, mely a fent leírtakra hatással lenne.

A tervezett változások sem a településhálózatban, sem Szászberek településhálózati szerepében, sem a már kialakult, hagyományos tájhasználatban nem okoznak káros változást. A tervezett belterületi fejlesztések figyelembe vették a település kialakult utcaszerkezetét, ahhoz szervesen kapcsolódnak. A helyi művi értékek környezetében a terv olyan változtatást nem irányoz elő, amely fenti alkotások létét, funkcióját veszélyeztetné. A terv készítése során figyelembevételre kerültek a településképi arculati kézikönyv és a településképi rendelet előírásai.

A tervezett külterületi fejlesztések a meglévő vonalas infrastruktúrák mellé tervezettek és figyelembe vették a tájhasználatot, és elsősorban a jelenlegi területhasználatnak megfelelő szabályozásra vonatkoznak.

A terv előtérbe helyezte a természetvédelem érdekeit, melyet minden változtatási szándéknál figyelembe vett.

A táji környezet megőrzése érdekében a településrendezési terv a külterület be nem épített részein olyan új beépítésre szánt területet, mely a környezet és a táj képét átalakítaná nem tartalmaz. A készülő településrendezési terv mind a belterületi beépítésre szánt részekben, mind a külterületi építmények tekintetében figyelembe veszi a kialakult építési formákat, intenzitásokat és azokhoz illeszkedő beépítési paramétereket határoz meg.

3.6.1.3. a NATURA 2000 területek állapotára, állagára és jellegére, valamint e területeken lévő élőhelyek és fajok kedvező természetvédelmi helyzete megmaradásának, fenntartásának, helyreállításának, fejlesztésének lehetőségeire, továbbá

Az európai közösségi jelentőségű (Natura 2000) területek **Újszász-jászboldogházi gyepek különleges kiemelt jelentőségű természet megőrzési területek (HUHN20081), valamint Jászság különleges madárvédelmi területek (HUHN 10005)** néven kerültek természetvédelmi oltalom alá.

Ezen területeken elsődleges cél a természet védelmi, így itt fejlesztés, területfelhasználási változás nem tervezett.

3.6.1.4. az előbbi hatások következtében az érintett emberek egészségi állapotában, valamint társadalmi, gazdasági helyzetében – különösen életminőségében, kulturális örökségében , területhasználata feltételeiben – várhatóan fellépő változásokra;

A terv nem számol fent leírtak negatív hatásával.

A településen veszélyes, vagy vegyi anyagokkal való tevékenység nincs, ilyen fejlesztést nem tartalmaz a rendezési terv és a helyi építési szabályzat előírásai ilyen jellegű tevékenységhez kapcsolódó épület, építmény elhelyezést nem tesznek lehetővé.

Kulturális örökség tekintetében külön örökségvédelmi hatástanulmány készült, mely a fejlesztésre kijelölt területekkel külön foglalkozik. A terv nem tartalmaz olyan változásokat, melyek a kulturális örökségre negatív hatást fejtenének ki, a rendezési terv előtérbe helyezi szempontként a kulturális örökség védelmét.

3.6.2. a közvetett módon hatást kiváltó tényezők fellépése esetén különös tekintettel:

3.6.2.1. új környezeti konfliktusok, problémák megjelenésére, meglévők felerősödésére

A rendezési terv készítése során a meglévő jogok megtartása és a normativitás elve figyelembe lett véve.

3.6.2.2. környezettudatos, környezetbarát magatartás, életmód lehetőségeinek, feltételeinek gyengítésére vagy korlátozására

A környezettudatos, környezetbarát életmód lehetőségét biztosítja a terv.

3.6.2.3. a helyi adottságoknak megfelelő optimális térszerkezettől, területfelhasználási módtól való eltérés fenntartására, vagy létrehozására

A rendezési terv figyelembe veszi és a tervezés során alkalmazkodik a már kialakult területfelhasználáshoz, térszerkezethez,

3.6.2.4. olyan helyi társadalmi-kulturális, gazdasági-gazdálkodási hagyományok gyengítésére, amelyek a táj eltartóképességéhez alkalmazkodtak,

A rendezési terv figyelembe veszi a kialakult társadalmi, kulturális, gazdasági, gazdálkodási (mezőgazdasági) hagyományokat.

3.6.2.5. a természeti erőforrások megújulásának korlátozására

A terv nem irányoz elő ilyent.

3.6.2.6. a nem helyi természeti erőforrások jelentős mértékű használatára vagy a helyi természeti erőforrások túlnyomóan más területen való hasznosítására

A tervben olyan jelentős mértékű fejlesztés nem szerepel, amely olyan mennyiségű ásványi nyersanyagot igényel, mely esetén vizsgálni kellene az ásványi nyersanyaggal történő ellátottság biztosíthatóságát.

3.7. a környezeti következmények alapján a terv, illetve program és változatok értékelése, a környezeti szempontból elfogadható változatok meghatározása

A településrendezési terv elsődleges feladatának tekinti a már kialakult állapot fenntartását, a környezeti állapot legalább szintentartása, de inkább javítása mellett. Olyan beavatkozásokat, melyek a kialakult természeti-környezeti állapotra negatív, visszafordíthatatlan hatással lennének nem tartalmaz.

Figyelembe veszi a természetvédelem érdekeit. A terv készítése során a tervezett fejlesztések a már kialakult épített és természeti környezet figyelembevételével történtek, az országos és térségi érdek összehangolása mellett.

A településfejlesztési koncepció, a rendezési irányelvek a környezet lehető legpozitívabb változásának irányába lett határozva. A környezetminőség javítását szolgálják az alábbi főbb irányelvek:

- Úthálózat fejlesztése, külterületi főfeltáróutak kijelölése
- Kerékpárutak megvalósítása
- Természetközeli terület megőrzése
- A telekalakítás, illetve beépítés szabályozása
- Meg nem valósult fejlesztés mezőgazdasági területbe történő visszasorolása
- Helyi szempontból értékes épített, művi értékek településképi rendeletben történő szabályozása
- A nagyvízi mederben lévő árterületek figyelembe vétele, azok többszintű területfelhasználásával az élőhely védelme és biztosítása

4. A terv illetve program megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezetre káros hatások elkerülésére, csökkentésére vagy ellentételezésére vonatkozó, a tervben illetve programban szereplő intézkedések környezeti hatékonyságának értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre.

A településrendezési terv a helyi építési előírásokban meghatározza mindazokat a feltételeket amelyek együttes betartásával lehet az adott építési övezetben, övezetben építési, fejlesztési tevékenységet végezni. A terv olyan léptékű fejlesztéseket nem irányoz elő melyek a környezetre káros hatással lennének.

A rendezési terv végrehajtásához készülő helyi szabályok és rendelkezések biztosítani fogják, hogy káros hatások ne léphessenek fel. Az ellenőrzés a magasabb jogszabályokban előírt hatóságok, felügyelőség feladata.

5. Javaslat olyan környezeti szempontú intézkedésekre, előírásokra, feltételekre, szempontokra, amelyeket a terv, illetve program által befolyásolt más tervben illetve programban figyelembe kell venni.

A településen lévő fejlesztésekhez, építésekhez a megvalósítási hatástanulmányban, illetve az egyes épületek-építmények építési engedélyezési tervdokumentációjában a településrendezési tervet, annak helyi rendeletét (helyi építési szabályzat) kötelezően figyelembe kell venni, az abban leírtak betartandók.

6. a terv, illetve a program megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezeti hatásokra vonatkozóan a tervben, illetve programban szereplő monitorozási javaslatok értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre.

A terv megvalósulása során negatív irányú, a természetet, ökoszisztémát érintő hatással nem számolunk.

A megvalósulás során a településrendezési tervben leírtak betartandók, valamint az egyes létesítmények megépítéséhez kapcsolódó jogszabályok, magasabbrendű tervek, tanulmányok, koncepciók betartandók.

7. Közérthető összefoglaló

Jelen környezeti értékelés Szászberek község településrendezési eszközének különálló munkarészeként készült. A terv készítése során fő szempont a hatályos jogszabályok és a magasabbrendű tervek előírásainak betartásán túl a fenntartható fejlődés programjának településre vonatkoztatott betartása. Ennek érdekében a meglévő természeti, természetközeli állapotokat figyelembe veszi, a védett területek fennmaradását biztosítja.

A tervezett fejlesztések területeinek kijelölésénél mind a magasabbrendű tervek, programok, koncepciók által előírtak be lettek tartva, mind pedig figyelembe lett véve a fejlesztés által bekövetkezett változtatások településre gyakorolt hatása.

A településszerkezeti terv készítése során figyelembe vételre kerültek a korábbi szerkezeti tervben kijelölt változások felülvizsgálata, az új fejlesztések kijelölésénél szempont volt, hogy a környezet terhelése negatívan nem változzon.

Az árterületen lévő védelmi célú erdő és mezőgazdasági területek (gyepes területek) fennmaradását, az élőhely megőrzését többszintű területfelhasználással és szabályozással biztosítja a rendezési terv.

A környezeti vizsgálat akkor éri el igazán célját – mint jelen esetben is - ha a terv készítésével, a tervezéssel párhuzamosan készül.

A településrendezési terv egészére elmondható, hogy a környezeti szempontok előtérbe helyezésével készült, a terv környezetvédelmi érdeket szolgál.

Mivel a településrendezési terv környezetvédelmi és tájvédelmi érdeket is szolgál, ezért a környezeti vizsgálat során nem kellett és nem is volt szükséges jelentős koncepcionális változásokat javasolni.

Szolnok, 2022. december hó

Kiszelovics Ildikó
vezető településtervező